

SLOVENE

Štev. 145.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

(voh bez dvorište nad tiskarno).

Urednikom je mogoče govoriti le od

10.—12. ure dopoldne.

Kopiraj se ne vračajo; nefrankirana pisma

se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v torek, 28. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.

Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. — In s e r a t i se računajo enostopna peclivsta (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Upraviškega telefona šte. 188.

Rimsko vprašanje.

Obisk Loubetov v Rimu je imel vsaj ta dobri nasledek, da so začeli iznova razmotrivati rimsko vprašanje. V Italiji sami čutijo, da bi bilo zanje najbolje, ako bi se slednjič vendar našla kaka oblika, v kateri bi si mogla italijanski kralj in papež podati prijateljske roke. Sanje framasonov, da bo konec katoliške cerkve, ako se vzame papežu vsa posvetna oblast, se niso uresničile. Delo Garibaldija, Cavourja in Viktorja Emanuela, ki je bilo namenjeno, da papeštvo uniči, je doseglo ravno nasprotni učinek, ker je podalo najsigurnejši dokaz, da z nobeno državno silo ni mogoče papeštva spraviti s sveta. To je dejstvo, in današnja Italija začenja misliti, da bi bilo treba računati s tem dejstvom.

Na drugi strani pa italijanski katoličani stoje danes nasproti drugačni državi, nego je bila ona, ki je nasakovala rimsko zidovje pred tremi desetletji. Istina je, da se je Italija kot narodna država razvila in da bi danes bilo težko, trgati to državo na kose. Zle posledice bi bile morda večje, nego pa dobiček od take intransigentne politike.

Na obeh straneh — v Vatikanu in v Kvirinalu — vlada danes duh, ki želi pomiritve. A težko je najti srede za dogovor med dvema tako različnima stališčema: Papež se ne more odreči pravicam, katere so mu vzeli silovito in roparsko, kralj pa tudi ne kaže volje, zapustiti svojo stolico, v kateri je vzrasel in katero varovati je prisegel.

Liberalni tisk seveda sili papeža, da se naj bi enkrat za vselej odrekal vsem pravicam do Rima in tako v dejanju potrdil, kar je izpeljala francoska loža. Temu nasproti pa je sveti oče že ob zadnjem obisku Loubetovem jasno povedal, da vzdržuje svoje pravice.

V sobotnem članku smo prinesli iz

verodostojnega vira, kako se sodi o tem v Vatikanu. Iz njega sledi, da papež, ki za posvetno oblast, ampak le za neodvisnost in suverenost. Kakor hitro najdeta papež in kralj obliko, po kateri se papežu zagotovi vladarska neodvisnost v izvrševanju njegove svetovne oblasti, ni vzroka, da ne bi papež priznal italijanske države.

V prejšnjih časih je moral papež imeti svojo deželo, zavarovano z vojaštvom proti napadom zunanjih sovražnikov, katerih ni manjkalo nikoli od Hunov in apeninskih roparjev do zemlje lačnih italijanskih velikašev in malih republik. Take cerkvene države danes ne bi bilo treba, kajti vojske ne nastajajo danes tako samovoljno kar čez noč, kakor včasih. Politično ravnotežje vzdržujejo velevlasti s svojimi ogromnimi armadami, in taka militaristična država nikakor ne more biti v intencijah papeževe vlade. Gre se torej le za zagotovljenje tolike posesti, na kateri se more papeštvo dovolj prosto in varno gibati, da zadostuje svoji nalogi. „Osservatore cattolico“ imenuje tri možnosti: 1. Ali bi papež imel samo mesto Rim; 2. ali bi bilo v njegovi posesti samo Leonovo mesto onkraj Tibere; 3. ali bi se sedanjí italijanski garancijski zakon sprejel kot svetoven zakon, po katerem bi vse države garantirale papežu neodvisnost. To so tri možnosti, o katerih bi se dalo disputirati.

Posvetna oblast je bila za papeštvo vedno breme, a potrebno breme, kajti papeštvo stoji na zemlji in tu mora stati varno in zavarovano. To je mogoče danes tudi na majhni posesti, kakor varujejo mednarodne pogodbe kneza Liechtensteinskega ali monaškega.

Oficielna Italija ukazuje danes papežu: „Odpovej se!“ A ta pravi: „Ne morem!“ Na to očitajo: „Ali hočete svetno oblast?“ Papež odgovarja: „Jaz hočem svobodo in neodvisnost.“ V kaki obliki? To je danes vpra-

šanje, o katerem se treba dogovoriti in zediniti.

Papeževa oblast je mednarodna, svetovna oblast, in zato sega to vprašanje daleč čez meje italijanskega kraljestva. Rimsko vprašanje je svetovno vprašanje, in pri njega rešitvi se čutijo prizadeti katoličani vsega sveta.

Pisma z Balkana.

(Izvirno poročilo.)

(Makedonski begunci. — Atentat. — Turške razbojniške čete.)

Belgrad, 25. junija.

Makedonski begunci so prisiljeni, da se vračajo v velikem številu na svoja razrušena domovja. Le malo je sel, koder bi bila še cela kočja in je ni pokončal plamen revolucije ali turške silovitosti. Ako pa še stoji kočje, naselili so se ondí turški vojaki. Prosilili so begunci, da bi se jim vojaki umaknili, toda prošnje so brez uspeha. Tako morajo begunci z družinami bivati pod milim nebom. Vojaki zatirajo begunce in sami priznajo, da bi radi na ta način se oprostili nadležne vojaške službe. Še bolj neusmiljeni so stari turški uradniki, ki begunce dobro poznajo in se maščujejo nad njimi.

Valeđ znanega atentata pri Solunu so pričeli grški ovađuhi svoje umazano delo pri nižjih turških uradnikih, pa tudi pri samem Hilmi paši, ki hoče spraviti iz Soluna nekaj uglednih Makedoncev, katere dolže, da so bili v zvezi z gjevgijskim atentatom.

Vstaške čete, katerih je mnogo v deželi, ne ostanejo dolžne grškim ovađuhom. Tako so vstaši minuli mesec usmrtili tri bolgarske, tri turške in več grških špijonov.

Iz Bolgarije javljajo, da se je te dni zbralo na parobrodu »Bocis« do 50 žen makedonskih beguncev, ki so se včeraj vrnile v Makedonijo.

V okolici mesta Varne je bilo lani do 3500 makedonskih beguncev, a do danes se jih je vrnilo samo do 500; ostali se ne mislijo vrniti, ako jih ne prisili turška vlada. Dve tuji dami — menda sta Angležkinji — sta v Malem Trnovu delili med begunce

denar, hrano in obleko, da se vrnejo na svoja domovja.

Turške razbojniške čete se klatijo po vsi Makedoniji ter neusmiljeno nadlegujejo ubogi narod. Taka razbojniška četa pod vodstvom Rasima in Teofika Asanova je v selu Bicevu napadla, oropala in ubila dve osebi, eno nevarno ranila. V drugi vasi so posestnika Spasova oropali in pretepli. Razbojnik Uska je s svojo četo udrl v vas Novoselane ter prisilil ljudi, da so mu zložili 50 turških lir. Razbojnik Redžo Kozakalovski je s četo napal in ubil v Vrleu posestnika Nikolova, ker mu ni mogel dati 5 turških lir.

Turške oblasti dobro vedo, kaj se godi, a ničesar ne store proti razbojnikom, marveč jih še branijo. To so lepe reforme!

V Solunu je že več dni francoska eskadra: 12 križaric in 6 topnjač. Turki so se ustrašili tega brodovja, ker se boje demonstracije. Eskadra je prišla iz Smirne.

Štajerske novice.

Š »Hudič Trbovlje trese«, je dejal neki soc. dem. govornik na nedeljskem shodu pri Lesjaški. Tu so namreč sodrugi dali duška svoji jezi, ker se jim ni posređilo dobiti bratovsko skladnico v svoje roke. Njih lastni konsum namreč neče prav prosperovati. Dasi je bilo na dnevnem redu vprašanje o normalni delavski plači, vendar so jim misli uhajale vedno na tisto nesrečno volitev, pri kateri se jim je baje nekaj sodrugov izneverilo. Kaka nehvaležnost! Rudarski učitelj Mlaker je pripovedoval svojim vernikom, ki pa naj ne hodijo za njim ko ovce in naj mu slepe ne verujejo, česar jim ne dokaže iz avtoriziranih (?) virov. G. Mlaker je torej našteval sklicujoč se na sv. Pavla, koliko je že moral za-nje pretrpeti, ko jih je učil pisanja, ko je pridigoval proti alkoľolu itd. in zdaj gredo te izdajice drugače volit, kakor se jim je od stranke narođilo! V temi so. In to temo hoče imeti trojica: klerikal, kapital in armada v Avstriji, da lažje pritiskata na ljudstvo. V vedejo zabavo pridujočega poslušateljstva (500 ako odštejemo ženske in solarje) je nato pripovedoval drugi sodrug o svojem šolanju. »Lažeš!« mu zakliče nato domači kapelan, ki je prišel slučajno mimo in poslušal nekaj časa to bronzo;

Toda on ni ničesar slišal; mrmral je nerazumljive besede in si grizel brke.

„Kako je prišel sem? Lep kos pota z bojišča v ulico de Grenelle. Da, poznam jih, te krokarje, ki sledijo armadi, te mrliske roparje . . . Pa zakaj tukaj, dva koraka od vojaške šole, kjer je njegov polk? . . . In on' je moral mimo iti, on' ga je moral spoznati . . . Ah, to je strašilo!“

»No, oče Vidal«, sem vzkliknil, zelo radoveden in položil svojo roko v njegovo, »vendar ne bodete v ugankah govorili; povejte rajši, katere spomine vam je obudil ta preluknjani plašč.«

Mislím, da bi brez onih dveh kupic ne bil izvedel, kajti oče Vidal me je pogledal nezaupno, skoro boječe; toda takoj se je odločil in govoril je:

„Dobro, povem vam. Vi ste mlad, izobražen in pošten človek, jaz vam zaupam, in ko dokončam, mi povejte odkritosrčno, če sem prav tako ravnal, kakor sem.

Imena »onega« vam ne morem povedati, ker še živi, toda povem vam njegov priimek, ki ga je dobil od polka. . . Imenovali smo ga »Žejov«, da »Žejov«, in on tega

LISTEK.

Častnikov plašč.

(Francoski spisal Francois Coppee.)

Tedaj, ko sem bil uradnik v vojnem ministratvu, sem imel tovariša in prijatelja z imenom Jean Vidal, nekdanjega častnika, ki je v italijanski vojski izgubil roko. Ostala mu je desna roka, ki je znala risati čudovite lepopisne črke s cveticami in ptiči.

Ta Vidal je bil častitljiv mož. Tip vojaka, pošten in marljiv. Star je bil okoli štirideset let in imel svetlo brado, v kateri je bilo malo sivih las, a smo ga imenovali vsi v pisarni »oče Vidal«, bolj iz spoštovanja, kakor iz ljubezni. Poznali smo njegovo življenje polno časti in marljivosti v malem skromnem stanovanju izven mesta; imel je svojo sestro pri sebi, vdovo s celo kopo otrok, in je vzdrževal ves ta mali svet, kljub svojim slabim dohodkom.

Tri tisoč frankov za pet oseb! Površniki očeta Vidala — ti površniki s praznim levim rokavom — so bili vedno osnaženi, kakor da bi bil prišel vsak dan nadzornik, in

hrabri mož je visoko čialal svoj rdeči trak v gumbnici.

Ker sem stanoval takrat v njegovi bližini, v južnem delu mesta, sem šel večkrat v spremstvu očeta Vidala domov; jaz sem mu znal njegove dogodke v vojski izvesti, če sva šla skozi vojaški okraj domov.

V toplih poletnih večerih sem mu ponudil včasih kozarec absinta — ki si ga Vidal iz štedljivosti ni privoščil — in sedela sva po pol urice pred častniško kavarno.

Takega dne se je vzdignil nekdanji podčastnik malo negotovo od mize, in jaz sem se smel na poti veseliti na povestico iz vojske.

Nekega večera — jaz mislim, da je izpil oče Vidal dve kupici — je obstal na ulici »de Grenelle« naenkrat pred prodajalno nekega starinanja.

Bila je umazana beznica, v katere izložbi so bili rjavi samokresi in pred katero so se zibali med drugimi cunjami stari častniški plašči, od dežja snedeni, od solnca obžgani.

Vidal me je prijel s svojo roko, obrnil svoje oči k meni, vzdignil kazalec in po-

kazal eno teh oblačil, plašč afriškega častnika z zlatimi našivi po rokavih.

„Glejte“, je rekel, „to je uniforma mojega nekdanjega polka . . . plašč stotnikov.“

Približal se je, da bi si ga bolje ogledal, bral številko na gumbih in zaklical navdušeno:

„To je od mojega polka! . . . Od prvih cuavov!“

Naenkrat je pa roka očeta Vidala kakor chromela, ki je že za plašč prijela. Njegov obraz je obledel, ustnice so mu obledle in s povešenimi očmi je šepetal:

„Moj Bog, če je to njegov!“

Hitro je obrnil plašč in jaz sem videl sredi hrhta malo, okroglo luknjico, brez dvombe od kroglice, okoli katere je bil črn obroč — strjena kri.

„O, o“, sem rekel očetu Vidalu, ki je oblačilo izpustil in s povešeno glavo hitro odšel, »grda brazgotina!«

In ker sem slutil za tem povest, sem rekel:

„Navadno ne streljajo cuavskim častnikom v hrbet!“

bil je pritiran na oder, da daje odgovor za svojo predrznost. Zavrnil je od sebe očitjanje, da bi bil sovražnik delavstva in njegovih težnj, le z ljudmi, ki obitno take bivanje božje, se ne more sprizniti! Njemu se valed dobre discipline med sodrugi ni zgo dilo nič, pač pa je bil teroriziran vsak drugi (ajmohtar), ki si je drznil imeti drugačno mnjenje od »avtoriziranih« kolovodij »a. c. demokracije.

Š Šoštanj, dne 24. junija 1904. Poročali ste že, da je župnik Govedič odklonil sv. mašo zahvalnico, za katero se je prosilo in pri kateri bi se šoštanjski Slovenci Vsegamogočnemu zahvalili za srečni izid volitev. Sv. maša zahvalnica vršila se je vendar le, in sicer dne 23. t. m. v prijaznih Skalah, kjer se je zbralo nad 100 šoštanjčanov in veliko drugega ljudstva. Sv. mašo daroval je prečastiti gospod župnik in dekan Lempl ob asistenci upokojenega župnika č. g. Valenčaka iz Šoštanja, kateri se je nevstranešno udeležil občinske volitve nam v prid, in domačega č. g. kapelana. Petje oskrbel je pomnoženi pevski zbor »Saleske čitalnice« s krasno Schweitzerjevo mašo. Kako ganljivo je bilo videti inteligenco in priprosto ljudstvo vtopljeno v pobožno molitev, in ko so pevci zapeli »Hvala bod' Bogu«, pelo je vse občinstvo in se tudi udeležilo popolnoma prostovoljno obhoda okoli velikega oltarja, kjer je vsak položil dar v cerkvene namene. Po sv. maši okrepčali smo se na prostornem cerkvenem trgu pri domačem vinu, pevski zbor pa nam je zapel nekaj lepih slovenskih pesmi. — Ko je pristopil naši družbi preč. g. dekan Lempl, zaorilo mu je nasproti iz sto in sto grl dolgotrajni »Živio!« Da, da, gosp. župnik Govedič, tako napravi samo verno slovensko ljudstvo, katero ste zapustili, ko je šlo v boj za svoje pravice. Vaša nemčurska stranka, za katero ste tako neumorno delali, bi gotovo v slučaju zmage kaj takega ne napravila. Marsikatero trpko besedo bi še napisali o izdajstvu. Ker pa trdno upamo, da bode vendar enkrat konec »plemenitega« delovanja v naši župniji, molčimo.

Š Detomor v blaznosti. V blaznico v Feldhof pri Gradcu so pripeljali 38letno Marijo Palič, pristojno v Poličko ves, ki je v Zvaringu v blaznosti umorila svojega novorojenega otroka ter ga zakopala v klet.

Š Rop. Posestnik Franc Asiš iz Sremic, občina Videm, je zaznanil, da ga je posestnikov sin Janez Pongrac o Veliki noči napadel v gozdu ter mu oropal 30 kron. Asiš je dejal, da Pongraca radi tega ni prej zaznanil, ker se je bal, da ga ta naznani radi npravnstvenih deliktov. Pongraca so aretirali, a tudi proti Asišu je uvedena preiskava.

Jeseniške novice.

j Polletna naročnina na »Slovenca« poteče s 30 junijem, zato novičar prosi naročnike naj blagovolijo naročnino v kratkem obnoviti.

j S katoliškimi časniki in dnevniki na dan! Malokje na Kranjskem imamo Slovenci tako zavrtnate nasprotnike, kakor na Jesenicah: Nemci nas hočejo utočiti v hajlovskem in luterskem kraljestvu, naši liberalci jim pa pomagajo, ko s svojim »Narodom« skušajo v nas zatreči vero in npravno življenje.

j Katoliški Nemci sami, kar jih je pri nas, obžalujejo strastno proćodrimsko in protiversko gonjo svojih bratov, in strmé nad herostratskim počenjanjem brezverskih slovenskih liberalcev.

j Katoliški slovenski časnik ali dnevnik naj bo torej v vsaki hiši. Zato na

ročajmo in širimo »Slovenca«, ki je edini slovenski katoliški dnevnik.

j »Slovenec« je naprodaj tudi nadalje še pri Ahčinu na Jesenicah.

j »Slov. Narod«, ta izdajalec slovenskega ljudstva, izdajalec naše katoliške vere in izdajalec delavskih koristij, pravi Judež Iskarjot v slovenskih blačah pa brez slovenskega srca, piše o nekem ropu, ki sta ga baje izvršila na Bledu dva Savčana »prijatelja katol. delavskega« društva. G. Pongratz & kompanija! Vemo, zakaj tako pišete! Pa vam ne bo nič pomagalo! Vaše liberalno izobraževalno društvo bo ostalo v blatu, našega pa ne boste umazali, če še bolj lažete.

j V kakem društvu so pa tisti, ki tako radi pa skrivaj hodijo h Koojanu ali pa se v Ljubljani potegujejo za gotov zavod?! Le počasi, liberalna gospoda.

j Dobro ga poznajo. Kdo? Koga? Delavci Pongratza. Agitira se med delavci za strokovno društvo. Pa predno se kdo izjavi za pristop, previdno vpraša: »Ali je Pongratz tudi pri tem društvu«. Sele ko se mu zagotovi da ne, potem se pogovor nadaljuje. Dobro ga poznajo. Kako ga ne bi, saj sam zato najbolje skrbi. Skoro vsak dan ravno opoldne, ko gredo delavci iz tovarne, valja v rokah »Slov. Naroda« in ga obrača tako, da mora vsak videti, kaj ima g. Pongratz za kosilo.

j S strokovnim društvom na dan! j V Pongratzovem liberalnem društvu bodo: liberalni Nemci, socialni demokratje, liberalni učitelji, liberalni policaji in en par liberalnih trgovcev in posestnikov, pa nič drugega. Dober tek, a naš je še boljši.

j Dovolj za danes. Če bo treba, se bomo pa zopet pogledali, ne bojimo se vas pa nič, tudi če naročite 3 vagone »Slovenskega Naroda« in njegovih bratcev, nemških hajlovskih listov. Kadar boste imeli toliko »Naroda« na Jesenicah, kolikor imamo mi »Slovenca«, se vam bomo pa odkrivali.

j Novi kolodvor je začel rasti iz tal. Dolgo so kopali in gradili temelji, sedaj pojde hitreje. Vidi se že zdaj, da bo novi kolodvor velika in lepa stavba.

j Novo hišo na Jesenicah je sezidal krojaški mojster G. Čebulič, v kratkem se bo preselil v njo. Trgovcev g. Morič tudi zida novo hišo, ki bo Jesenicam kaj dala lepšo podobo, ker bo zamašila prazen prostor, ki se ni nič kaj podal.

j Kapelica na Plavžu se bo tudi še letos zidala. Ljudje je komaj čakajo. Načrti kažejo, da bo lepa in ljubta stavba.

j Zabaven večer udom in prijateljem katol. del. društva priredel tamburaši katol. delavskega društva v sredo, dne 29. t. m. zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih na Savi. Vzpored: podučno predavanje, tamburanje in petje. Nastopil pa bo zopet enkrat z originalno deklamacijo že znani ribniški rešetar. Vstopnina bo 10 krajcarjev. Ker se bo dohodek porabil za popravo tam buraških instrumentov, se bo rado vzelo tudi 20 ali 30 krajcarjev. Vabijo se vsi udje in prijatelji društva.

j Vreme. V nedeljo je cel dan zelo deževalo, zvečer temperatura naenkrat padla na 10° R. Ponoči pa nastala huda nevihta, ki dela veliko preglavico elektriki na Hrušici in v Vintgarju. Včeraj zjutraj gorkote samo 10° R., dežuje še vedno, barometer ne obeta še nič dobrega.

j Izlet v Vrata je nameravala napraviti v nedeljo tukajšnja planinska podružnica; pa slabo vreme ga ni dopustilo.

j Gostilničarji v Hrušici pozor pred goljufi. V Mühlstadtu na Koroškem so aretirali bivšega delavca pri karavanškem predoru Alojzija Moserja, doma iz Malte pri

Spitalu na Koroškem. Moser je kot delavec v Hrušici na Gorenjskem napravil pri gostilničarjih in pa pri gospodinji, kjer je stanoval, veliko dolga ter pobegnil. Baje je tudi v tem času svojega bivanja na Koroškem ogoljufal več strank. — Istakso so aretirali v Rottermannu na Koroškem bivšega delavca pri karavanškem predoru Franceta Sohenka, doma iz Budejovic na Č. škem, ki je na enak način ogoljufal več strank na Gorenjskem in pobegnil.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

Medvoške novice.

m Iz Preske. Kakor smo zvedeli po shodu, so se v tovarni že dopoldan v nedeljo menili Fric, Kolenc in drugi, da bodo shod razbili. Prinesli so meh seboj. Med potjo so se menili, da bodo ti trije s kričanjem ovirali shod, potem, ko bodo najbolj vpili, naj pa potegne meh. Gospoda vodja ni doma, zato so Fric, Kolenc in drugi bili še bolj korajžni. In ti ljudje, ki so povrh še tuji, terorizirajo delavce! Ako so se drznili tukaj, kjer je bilo nad 300 ljudi, svojo surovost pokazati, kako surovo šele ravnaajo v tovarni z delavci. S tem shodom je vse zadovoljno. — Shod je pokazal, da je le mala peščica onih, ki slepo gredo z liberalci! Shod je pokazal, da je medvoška občina katoliško-narodna!

m Shod v Preski. Na prostranem Bečanovem dvorišču se je dne 26. t. m. zbrala velika množica ljudstva iz sorške, preške, smleške in svetokatarske fare k političnemu shodu, ki ga je sklicalo ljubljansko kat. politiško društvo. Govoril je dr. Krek. Iz sorške župnije sta prišla oba Kolenca, Fric, Štirn in Zlaté, in ta petorica je takoj v začetku pričela delati zgago s sila neumnimi opazkami, n. pr.: »bisaga«, »kmetom ste podpore požrli«, in »klerikalci boste kmalu na tleh«. Govornik je z mirno šalo zavračal njihove besede, opominjal jih, naj bodo mirni. Ko pa le niso odlegli, je za pet minut pretrgal shod. Medtem je nekaj možakov porinilo proti kričavi petorici in v par minutah so bili na hladnem. Pokloftano so jo pobirali po griču navzdol. Govornik je nato iznova otvoril shod in nadaljeval. Pobijal je liberalne očitke katoliško-narodnim poslancem in zlasti odločno povdarjal, da so poslanci edini odgovorni za svoje ravnanje, in da je brezvestno obrekovanje, če se zato napada presv. škofa. Na koncu je župan zahvalil govornike in v imenu vseh navzočih izrekel zaupanje kat. narodnim poslancem. Zadovoljni in potrjeni v svojih načelih so se razšli zborovalci. Shod je pokazal, da je ves trud razbiti katol. narodno trdnjavo v medvoški občini popolnoma zastoj. Škoda moči in denarja!

m Štirn iz Sore med junaki. Nekoliko se je obotavljal, ko je prišla komanda, da morajo zgagovci z dvorišča in od shoda v Preski. A tu pristopi par žensk in te mu prav na kratko podpišejo potni list proti Sori. Mož nato z velikim navdušenjem in vidnim pogumom junaško beži pred ženskami, kar ga noge nesó. Zborovalci se pristrčnega veselja krohočejo nad tem nebeškim prizorom, in ko miga Štirnova suknjica po griču, zasepne nekdo: »Taka-le je neodvisna kmečka stranka!« Drugi pa pristavi: »Po fajmoštra leti, ker izmed vseh sorških liberalcev samo tega še manjka«.

Novice iz Amerike.

a Razstava v St. Louisu. Blagajnik je opozoril predsednika razstave, da treba 15. junija vrniti državi del posojila. Vlada je zelo vznemirjena, ker se Amerikanci nič kaj mnogo ne udeležujejo razstave. Tajnik razstave, Lory, je odstopil. Sploh obiskovalci grajajo, da se je vsem narodom devolilo razstavljati. Pred kratkim bi se morala vršiti v razstavnem parku bikoborba. Ko pa so upravna oblastva to preprečila, porušili so obiskovalci poslopje ter zažgali areno.

a Znamenitosti na svetovni razstavi. Bernski »Bund« prinaša sledeči znamenek posebnih znamenitosti s svetovne razstave v St. Louisu: Velikanski hleb sira, ki tehta dve toni. — Velikanski vrt vrtnic s 50.000 cvetkami. — »Kralj Cotton«, 30 čevljev visok kip iz volne. — Pet ton težka zlata gruda. — Največji plinov stroj s 3000 konjskimi silami. — Turbina z 8000 konjskimi silami. — 50 čevljev visoka železna podoba ognjenika. — 400 vrst rdečih jagod. — Model bejne ladije Združenih držav z moštvom vred. — Neko drevo, ki je bilo za časa odkritja Amerike staro 400 let. — Kopa biserov, katero so našli v Zahodni Avstraliji, ki je vredna 400.000 mark. — Največja steklenica, ki je visoka 6 čevljev. — Napoleonov klobuk. — Zbirka stare perzijske svile. — Največji bivol. — 30 čevljev dolg nož. — Ostaline slavnih plovecv na severni pol. — Velikanski som, katerega so vjeli na labraderski obali. — Kladiivo, katerega so rabili Washington in druge znamenite osebe. — Muzej nedostavljenih poštin. — Najstarejša ameriška lokomotiva. — Zlata hiša, težka 18.000 kg. — Največji dijamant, 15 karatov težji, kot znameniti »Kohinor«. — Spis, s katerim je predsednik Lincoln naznanil oprostitev zamorcev. — 100 čevljev visoka kovinska cvetka.

Rusko-japonska vojska.

Japonsko prodiranje.

Japonsko prodiranje proti Kaičovu se vrši v treh kolonah. Levo krilo je pričelo prodirati ob zalivu liaotunškem preko Sjunščene proti Kaičovu, središče prodira na dveh cestah skozi Sujan in proti Kaičovu, dočim tretji del prodira naravnost iz Fen-vandene proti Hajčenu. Levo krilo, ki je v soboto prodrlo že 16 km. pred Kaipin, se je zopet umaknilo za Sjunščeno, katerega so zopet zasedli Rusi. A i je zadelo levo krilo ob močan ruski odpor, ali pa niso hoteli prodirati osamljeni, ker iz Sujana prodirajoči srednji oddelki morajo preko višin 1070 do 1370 metrov visokih. Eden srednjih Kurukijskih oddelkov je od Rusov zadobil znaten poraz ter se je moral umakniti. Japonci bodo morali še marsikaj prestati, predno se bodo mogli vsi štirje prodirajoči deli združiti pred Kaičvom.

V treh tednih se bo pričela po vsej Mandžuriji deževna doba. Do tedaj bo Kurapatkin pokušal preprečiti združenje japonskih armad. Po deževni dobi bodo imeli Rusi v Mandžuriji 500.000 mož in takrat se bo pričel pravi ples.

Bitka pri Kaičovu.

Ni u č v a n, 27. junija. Po ruskih poročilih se je prodiranje Japoncev proti Kaičovu pričelo. General Kuropatkin je poslal 4000 mož za podporo Stakelbergu, ki je odredil »defenzivno umikanje«. Tu pričakujejo skoro dohoda ranjencev.

priimka ni ukradel; če je bilo poldne, je lahko izpil dvanajst kupic.

Bil je korporal pri četrtem voju, kjer sem bil jaz podčastnik. Dober vojak je bil, zelo dober. Vseh slabih afriških navad se je navadil, pil je in igral. . . Toda bil je braber, pravi junak, imel je temnomodre oči, mrzle kot jeklo, po njegovem obrazu, ki ga je obrobjala rdeča brada, si spoznal, da je sirov človek. Ko sem prišel k bataljonu, je prišel on ravno z dopusta; čez tri dni so ga prinesli ranjenega v vojašnico; dobil je lep udarec s sabljo po glavi. »Žeja« je ozdravel; dobil je petnajst dni zapora in vzeli so mu našive. Že drugokrat jih je izgubil. . . Ko bi se ne bil tako slabo obnašal, bi bil že zdavnaj častnik, ker je bil iz dobre hiše.

Osemnajst mesecev pozneje je imel zopet svoje našive, po prizadevanju stotnikovem, ki ga je videl v Kabiliji hrabro se bojevati.

Tu so našega predetojnika povišali in na njegovo mesto so nam poslali osemindvajsetletnega stotnika, z imenom Gentile, mrzlega človeka, polnega častihlepnosti, izvrstnega vojaka, toda strogega v službi in trdega napram moštvu; dal je vojake po osem dni zapreti, če so imeli malo rjavo

puško ali če jim je manjkal gumb. Najhujše je bilo pa to, da še ni bil v Alžiru.

Pri prvem srečanju »Žeja« ni ugajal kapitanu in kapitan ne »Žeji«. Pri prvi nerednosti je dobil »Žeja« osem dni zapora, ko se je prvič napil pa štirinajst. Ko mu je kapitan kazen naložil in suho dostavil:

»Jaz vem, kdo ste, in bodem na vas pazil!«, ni rekel »Žeja« ničesar, toda kapitan bi se bil čudil, ko bi bil videl njegov od jeze rdeči obraz in njegove od jeze plamenče oči.

* * *

Potem se je unela vojska in vkrcali smo se v Italijo. Toda tu se ne gre za bitko. . . Tisti večer pred bitko, v kateri sem jaz roko izgubil, je taboril naš polk v mali vasi, in preden smo se pripravili, nam je stotnik malo govoril — opominjal nas je, da smo v sovražnikovi zemlji, da smo naši časti dolžni lepo se obnašati, in da bode vsak kaznovan, ki stori domačinom kaj žalega.

Ko je stotnik govoril, je skomizgnil »Žeja«, ki je stal ob moji strani in ne preveč trdno — kajti že od jutra je dosti pil — z ramami, česar pa stotnik k sreči ni zapazil.

Sredi noči smo morali naenkrat vstati.

Skočil sem s svojega slamnatega ležišča in pri mesečini sem videl krdelo tovarišev in kmetov, ki so trgali srditemu »Žeji« mladega fanta iz rok.

Hitel sem tja, da bi rovarje narazen spodil — toda stotnik Gentile me je prebital. S pogledom je odgnal prestrašene korporala; ko je kmete z nekaterimi italijanskimi besedami umiril, je stopil pred krivca rekoč:

»Take hudobneže, kakor ste vi, bi morali postreliti. Kadar govorim s polkovnikom, izgubite svoje našive za vedno. . . Jutri bode bitka, poiščite si smrt!«

Šli smo zopet spat, toda kapitan je govoril resnico; drugo jutro nas je vzbudil grom topov.

Prijeli smo za orožje, in »Žeja« se je postavil poleg mene.

Bataljon se je začel pomikati, toda še nismo šli dva kilometra, ko so začele sovražnikove krogelje na nas deževati, kakih petnajst mož v stotniji je bilo ubitih. Na povelje častnikov smo se vrgli na tla, pripravljene streljati; ti so seveda stali in naš kapitan je stal najbolj ravno.

Naenkrat čutim sunek v komolec — obrnil sem se in videl sem »Žejo«, ki me

je gledal; okoli ustnic mu je igral zaničljiv izraz in basal je puško.

»Vidiš kapitana?« me je vprašal, kažoč z glavo nanj.

»Da . . . in?« sem odvrnil s pogledom na častnika, stoječega dvajset korakov pred nama.

»No, po krivici je nočoj z menoj tako govoril.«

In hitro je nameril s puško, izprožil in videl sem častnika s skrivljenim hrbtom pasti; sablja mu je padla iz rok.

»Morilec!« sem zakričal in prijel korporala za roko, on me je pa udaril s puško, da sem padel, in rekel:

»Neumnež, dokaži, da sem ga jaz usmrtil!«

Vstal sem srdit, toda vojaki so tudi vstali. Naš polkovnik je stal s konjem odkrit pred nami, kazal je s sabljo na sovražne baterije in kričal:

»Naprej, cuavi . . . Za bajonetel!« Kaj sem mogel storiti? Basati, kakor drugi. In oni spopadek je postal slaven, to veste!

Naša stotnija, prva, je bila najhrabřejša. Skokoma sem bil pred obkopi; s puškinim kopitom sem jih preplezal; toda takoj sem

London, 27. junija. Neki Kitajec je izjavil nekemu dopisniku, da Japonci upajo, da se pelaste prihodnji ponedeljek Kaipina brez hudega odpora. Pričakujejo namreč bitke pri Dašičao in, ako tu zmagajo, odpošljijo takoj svoje čete proti Niučvanu. Rusi se vrtnjejo v starem niučvanskem mestu severno od pristanišča. Pri Dašičao je v tujinih 40.000 Rusov.

Uspeh kozakov.

Berolin, 27. junija. „Tageblatt“ poroča iz Petrograda: Generalu Miščenskemu se je posrečilo v četrtek z 9 stotnjami kozakov, 2 baterijama in 3 bataljoni močan japonski oddelek obiti na levem krilu in ta Kunkijev oddelek popolnoma poraziti. Kozaki so zasledovali Japonce 15 vrst daleč. Vsled tega japonskega poraza je združenje čet Nodza in Kurokija začasno ustavljeno in elika bitka odgojena.

Petrograd, 27. junija. Tu se vzdružuj govornica, da je Kuroki bil poražen.

Ponorska bitka pred Port Arturjem.

Petrograd, 27. junija. Rusko port artursko brodovje je odplulo iz luke vsled napetih signalov. Splošno so v Port Arturu mislili, da je Skrydlov zopet odplul iz Vladivostoka. Da se združi s Skrydlovom in združeno z njim prisili Japonce k odločilni ponorski bitki, je rusko brodovje odplulo iz luke. Rusko brodovje pa je padlo v roke Tur. Rusi so prepozno spoznali, da so se zmotili ter so kakor hitro mogoče pluli nazaj v luko.

Dunaj, 27. junija. „Neue Fr. Presse“ pravi, da je mogoče, da je potopljena ruska oplovnica „Poltava“ postala le žrtev mine, ker da bi bojno ladjo z 12.600 tonami potopil en strel iz torpedovke, se doslej še ni dogodilo.

London, 27. junija. Japonsko brodovje križa sedaj tri morske milje pred port artursko luko. Del moštva „Poltave“ so rešili japonske križarice.

London, 27. junija. Togo brzotlačja: 23 t. m. je napadlo moje brodovje sovražnika pred Port Arturjem. Po brez žrtnem brzotlačju sem dobil jutraj poročilo, da so oklopnice „Peresvjete“, „Poltava“ in „Sebastopol“ s križaricami „Bajane“, „Palala“, „Diana“, „Novik“ in „Askold“ vdrle iz pristanišča. Pred njimi je plulo več ladij, da so vnočile mine. Htel sem z združenjem našega brodovja ter odposlal brodovje rušitev torped, naj opazuje sovražno gibanje. Ob 11. uri so se pridružile ladijam, ki so križale v radi min nevarnem morju. „Cesarevič“, „Retvizan“ in „Pobeda“. Skušale so napraviti varno plovno pot. Ob 3. uri popoldne je napadlo moje 4. in 14. torpedno brodovje sedem sovražnih rušitev ter jih zapodilo v beg. Neka ruska ladja se je vnela ter bežala proti pristanišču. Nato je priplul „Novik“, da štiti drugo brodovje ter se pridružil glavnemu brodovju. Ko si je sovražnik napravil plovno pot, odplul je „Novik“ na prosto morje. Naše tretje bojno brodovje je izvajalo sovražnika proti jugu, naše prvo brodovje pa je tičalo skrito za otokom Gugan ter koncentriralo vse svoje rušilce. Ob 6. uri 15 m. zrečer je zapazilo naše prvo brodovje sovražnika 8 milj severozahodno od otoka Gugan. Na čelu je plul „Cesarevič“ ter imel na desni „Novik“ in rušilce. Plul je proti jugu. Ob 7. uri 30 m. smo bili oddaljeni od njih 14 km. Sovražnik je menjal smer, mi

smo mu sledili ter skušali privabiti njegove prednje ladje. Ob 8. uri se je obrnil sovražnik proti severu. Mi smo se obrnili ter pluli v črtah do solnčnega zahoda. Nato sem zapovedal torpedovkam, naj napadejo sovražnika. Ob 9. uri 30 m., ko so bile sovražne ladje 5 milj oddaljene od pristanišča, je napadlo 14. brodovje zadnje ladje, njemu je sledilo še peto ladje. Radi tega vznemirjen ni mogel sovražnik dospeti v pristanišče, ampak se je vsidral ob 10. uri 30 m. pred pristaniščem, kjer smo ga do jutra osemkrat napadli. Ob 10. uri 30 m. je izstrelilo naše 16. torpedno brodovje proti neki bojni ladji, slični „Peresvjete“, dve torpedi, da se je takoj potopila. Natančnejšega nismo mogli določiti, dokler nismo zjutraj opazili, da ene oklopnice manjka, dočim sta dve ladiji, „Sebastopol“ in neki „Diana“ slična ladja, za boj nespodobni. Dne 24. t. m. je odplulo sovražnikovo brodovje zopet v pristanišče. Zadnja ladja je došla v varnost ob 4. uri popoldne.

General Botjanov o vojski.

Generalni major Botjanov piše o vedenju Angležev v rusko-japonski vojski sledeče: Naši prijatelji, Angleži, še vedno veselo pozdravljajo naše neuspehe. Na tako vedenje Angležev so se že vsi privadili. Razburjiva pa je primera sedanje vojske z burško. Ta primera je smešna. Kakor znano, so je pričela ona vojska s tem, da sta se dva angleška bataljona podala pod aramotni pogoj, dočim se naše čete bore izvrstno, dasiravno se bore proti trikrat močnejšemu sovražniku. Jaz sem doživel že tretjo rusko vojsko in če prejšnji sta se pričeli z navideznimi ruskimi neuspehi, in vendar se je branil Sebastopol 11 mesecev ter smo se v turško-ruski vojski od avgusta dalje polastili mnogo turških trdnjav ter šli pozimi čez Balkan. Toda to je bilo pred davnim časom.

Pred očmi Sebastopolčanov je Rusija vzrasla ter postala močnejša, ko je bila nekdaj, in sedanja vojska, tretja, katere se jaz spominjam, dokazuje, da se moremo braniti na dve strani, ako je treba. Moje mnenje je, da so Japonci najmočnejši sovražniki, ker se jih ne more lahko raniti. Kaj nam moreta škodovati Angleška in Amerika, katerima moremo mi sorazmerno mnogo več škodovati? Drugače je z japonsko državo. Ker smo ji že enkrat pustili premoč na morju, in to je tudi naša glavna napaka, more postaviti na bojišče 300.000 mož, dočim nas ovira oddaljenost od bojišča, da ne moremo postaviti hitro zadosti vojaštva na bojišče. Radi tega pa ne smemo obupavati.

V tej vojski so pa vsi ti krvavi boji, dasiravno nas mnogo ovira, le v pogubo Japonci, ki se je dala zapeljati v svojo škodo do tega boja, dasiravno bi morala biti ruska zaveznica ter bo ta svoj korak še brdiko obžalovala. Za v začetku burške vojske sem izjavil po časopisih, da ne bo toliko časa miru na zemlji, dokler bo obstojala Anglija, in da se bodo morale druge države združiti proti Angliji ter jo strmoglaviti z njenega stališča. Toda Angleška je preje sama spoznala, da so mine in podmorski čolni drugih držav zelo omajali njeno prevlado na morju ter da se mora v naglici zavarovati s pogodbo s Francijo.

Ljudje so sploh prenervozni. Po boju pri Turenčenu so mislili mnogi, da bo

Japonska takoj pričela napadati, in po bitki pri Kinčovu so že pričakovali, da pade Port Artur. Toda tega ne vedo, da je naša armada neizoprpljiva in da bo ta premoč, katero je doseglo sedaj tudi naše brodovje, zadala Japonski osodepolen udarec. Treba je le še malo počakati in nato energično nastopiti. In energije nam ne manjka.

Iz bitke pri Vafankovu

Liaojan, 26. jun. Da so izgubili Rusi primeroma mnogo častnikov, je uspeh japonske taktike. Zgodilo se je, da so Japonci s celo baterijo streljali na enega častnika, pustivši v nemar navadne vojake. Ko so ruski častniki to opazili, so med bojem neprenehoma menjali svoja stališča, vsled česar so morali Japonci vedno izpreminjati smer. Telegrafisti v boju pri Vafankovu so oddajali brzotjavke do zadnjega trenutka. Rusi so zasačili nekaj kitajskih ogleduhov, ki so dajali Japoncem znamenja z zrcali. A vseh kitajskih špirov ni mogoče dobiti. Kozaki pravijo, da se jim izmuzne Kitajec iz rok, kakor jegulja.

Japonsko poročilo.

London, 27. junija. Iz japonskega glavnega taborišča poroča „Daily Telegraph“: Spvračnik še vedno vznemirja prvo japonsko armado. Vest o ruski koncentraciji pri Hajdenu se potrjuje, v tamkajšni okolici bo bržkone prišlo do velike bitke. Od istotam poroča „Standard“: V malo dnevih bomo vedeli, ako je prodiranje proti Kuropatkinu resno. Sedaj se pomikajo čete proti severu, i od vzhoda i od zahoda. Čez tri tedne ne bo mogoče več hoditi po cestah radi deževne dobe. Sovražnika nič kaj ne veseli, pričeti bitko, vendar pa dohajajo vsak dan poročila o praskah na obeh krilih. Iz Liaojana poroča: Najmočnejše čete se sedaj združujejo na severu poluotoka Liaotuna. Japonske čete sestojijo iz Kurokijeve in Okujeve armade, katerih vsaka ima najmanj 3 divizije. Njim nasproti stoji Kuropatkinova armada. Položaj je vedno bolj napet. Bitka med tema armadama bo najznamenitejša v zgodovini te vojske. Tu je zbranih najmanj trikrat toliko čet ko pri Kuilendenu in Vafankovu. Radi bližajoče se deževne dobe se pričakuje kmalu velike bitke, dasiravno poročajo, da se Japonci umikajo iz kajčovske okolice proti jugu. Severno zahodno od Siujanasta se vrtili dve majhni bitki.

Baltiško brodovje.

Pariz, 27. junija. „Matin“ poroča iz Petrograda, da bo baltiško brodovje šlo v Vzhodno Azijo 29. avgusta.

Japonci — barbari.

Petrograd, 27. junija. (Kor. urad.) Ruska brzotjavna agentura poroča iz Liaojana: Princ Bourbonški je bil priča strašnih japonskih krvoločnosti proti ruskim ranjenecem, katere so natikali celo na bajomete. Ko so Rusi zapustili postajo Vafankov, je dal princ z velikimi črkami na naslov japonskih generalov napisati na steno poročilo o teh grozodejstvih. Princ je zapisal na steno, da pričakuje od japonskih generalov, da se kaj takega več ne zgodi.

Kaj hoče Japonska.

Neki diplomat, ki baje dobro pozna japonske zadeve, je izjavil dopisniku „Wiener Allg. Ztg.“, da hoče Japonska z vojsko, ka-

tero je pričela, le stopiti v krog merodajnih držav ter si pridobiti v koncertu dostojno mesto. Skupno s temi hoče rešiti nato vzhodnoazijsko vprašanje.

Katekizem japonskega vojaka.

Neki pariški časopis poroča, da so japonski generali Katsara, Nodzu in Kodama z združenimi močmi sestavili sledeči katekizem za japonske vojake:

1. Vojaku je vse možno, ako ne upošteva svojega življenja.
2. Ako hoče biti močen, moraš biti zdrav; zato pa pazi na svoje zdravje, posebno v vojni.
3. Prvo delo v vojni je: zapovedovati sovražniku; to se pravi: siliti ga da se on ravna po našem planu, ne da bi se mi ravnali po njegovem.
4. Zmaga se dobiva s hrabrostjo, a ne s številom. Bodimo torej pripravljeni za boj eden proti desetim.
5. Prednje straže — to so oči in ušesa armade. Vojaki, kateri so postavljeni na ta častna mesta, dolžni so žrtvovati življenje, da bi ne bili vzrok umikanja armade.
6. Oboroženje je zaklad vojaka. Ne kvarimo ga torej po nepotrebnem, brez koristi. Streljanje iz daljave brez prepridanja za uspeh je znak pomanjkanja hrabrosti in vere v svoje lastne moči.
7. Hitrost in čilost sta dva ogromna pomoči atake. V doseg najboljšega rezultata treba ju je zediniti.
8. Ne glede na sile sovražnika in število ubitih, ne sme se umikati brez povelja, ker to bi bil znak bojazljivosti.
9. Za časa naskoka naj vsak vneto plane naprej. To je dolžnost podložnikov izhajajočega solnca, in le na tak način je možno ubežati smrti in ranam.
10. Cilj bitke je pogin sovražnika. Radi tega ne smemo preveč misliti na zaščito samega sebe, ampak: kako zmagati. Kadar krogelj ni več, a tovariši so vsi ubiti, tedaj umri tudi ti!
11. Na pomožne vojske se naj nikoli ne zanaša. Klicati jih na pomoč je znak bojazljivosti.
12. Mač kavalerije obstoji le iz strahu sovražnika. Nikar torej izgubiti zavednosti, kadar se prikazuje sovražna kavalerija.
13. O priliki nepričakovane napada naj nikdo ne misli na beg. Zadnja straža ima pravico umakniti se. Važno je, da se takoj preide od obrambe k naskoku.
14. Zmaguje vedno tisti, ki je bolj potrpežljiv in trdovraten, kajti če se priuči premagovati zapreke — saj ima tudi sovražnik delo s takimi takimi zaprekami — zmaga tisti, ki ima več potrpljenja, stanovitnosti in trdovratnosti.
15. Nikdar ne beži s polja bitke. Rane na hrbtu so rane sramote.

Port Artur.

London, 27. junija. Iz Čtu poročajo: Po ponesrečenem izpadu generala Stišla iz trdnjave poslal mu je Oau ponudbo, naj kapitulira z vsemi vojaškimi častmi.

London, 27. junija. „Daily Ekspres“ je dobil poročilo, da so japonske čete na kopnem istočasno z bojnimi ladjami bombardirale Port Artur. Uspeh še ni znan. V pozni uri je prišlo poročilo, da se je pred Port Arturjem potopila neka japonska torpedovka. Skoro gotovo se gre tu za bitko v četrtek. Čuje se tudi, da je na postaji v Port Arturu eksplodirala neka mina in ubila nad 100 ruskih vojakov.

London, 27. junija. „D. Ch.“ poroča iz Šūla, da imajo Rusi v Port Arturu le še konjsko meso. Kitajci morajo jesti meso mačk. (Ruska poročila pa trdijo, da je trdnjava izborna preskrbljena.) V trdnjavi so topovi z bojnih ladij.

Rusko-amerikanski konflikt.

Ruski poslanik Cassini v New Yorku je zahteval pojasnila o tem, ker je amerikanski državni tajnik Hay na nekem banketu azijsko-amerikanske družbe na napitnico japonskega mornariškega atašeya Takeshita zaklical „Bansai“ in tako želel — zmago japonskemu orožju. Grof Cassini je izjavil, da mora nastop zastopnikov nevtralnih držav Kitajske in Severne Amerike obžalovati, ker tak nastop prekršči nevtraliteto. Ako ne dobi zadostnih pojasnil, bode v 24 urah zapustil ameriška tla.

Ruska uradna poročila o gibanju vladivostškega brodovja.

Petrograd, 22. junija. Viceadmiral Skrydlov poroča carju: Da pretrga japonsko pomorsko vez z armado, odplula je 12. t. m. križariška divizija, obstoječa iz križarice „Rossija“, kjer je imel svoj prapor podadmiral Bezobrazov, ter iz križarice „Gromoboj“ in „Rjurik“. Ponoči 20. t. m. se je vrnila divizija v Vladivostok. Njen poveljnik poroča sledeče: 15. t. m. zjutraj je plula divizija od severa proti simonoseški morski člini in ko se ji je približala do 20 milj, zapazila je dva parnika, katera je skušala zasledovati, vendar se ji to radi odda-

čobil tak udarec na levo ramo, da sem mislil, da mi roka odleti; vrgel sem orožje proč, pred očmi mi je zatemnelo, in padel sem na tla ob kolo voza za živčev ter izgubil zavest.

Ko sem zopet odprl oči, sem slišal od daleč pokanje pušk. Cuavi so stali okrog mene v polukrogu, toda brez reda, ter klicali: „Bog živi cesarja!“ in so svoje puške visoko vzdigovali.

Star general je prijahal v spremstvu štabnega majorja in se pred nami ustavil. Snel je zlato kapo, mahal z njo ter klical: „Ziveli cuavi! . . . Vi ste najboljši vojniki na svetu!“

Sedel sem poleg kolesa, držal z desnico razbito levico in se spominjal na strašni zločin „Zeje“, ki je v bitki svojega častnika ustrelil v hrbet.

In naenkrat je stopil iz vrste h general! . . . Da, on sam, „Zeja“, kapitanov morilec!

V bitki je izgubil svojo kapo; njegova črepinja, razklana od sablje, se je svetila; rdeč curek krvi mu je tekel po čelu in licu. Z eno roko se je opiral na puško, v drugi je pa držal sovražni, popolnoma raztrgani prapor, ki ga je uplenil.

General ga je obšedujoč gledal.

„No, tovariš,“ je rekel svojemu pribo-

niku, „glejte, to so možje! . . . in ponovil je še nekajkrat: „To so možje!“

V tem trenutku me je zbolela roka zopet nepopisno in padel sem v nezavest, ničesar več nisem videl, niti slišal.

Ostalo vam je znano. Dostikrat sem vam že povedal, kako so mi roko rezali in kako sem bil dva meseca bolan.

Kadar sem bil pri zavesti, sem se vpraševal, kaj naj storim? Ali naj „Zejo“ naznamim? Da, to je bila moja dolžnost, pa kaj, ko nisem mogel dokazati?

In potem sem si rekel: „Hudobnež je toda hraber; usmrtil je stotnika Gentile, toda uplenil je sovražnikov prapor! . . . In nisem se mogel odločiti.“

Ko sem malo ozdravel, sem izvedel, da je dobil „Zeja“ odlikovanje in da je prišel h gardi. To je moje veselje nad zaslužnim križcem, ki mi ga je general sam prinesel v bolnišnico, malo zmanjšalo.

No, to je že davno minilo; korporala, ki še vedno služi, nisem nikoli več videl in postal sem uradnik . . .

Pa prej, ko sem videl preluknjani plašč . . . Bog ve, kako je prišel tja — pri stari narju blizu vojašnice, kjer je morilec, sem se spomnil na nemaščevani zločin, in zdelo se mi je, da stotnik prosi za osvečo.

Pomiril sem očeta Vidala, kakor sem

mogel; zatrjeval sem mu, da je prav storil, in da je vojakova hrabrost zločin poravnala.

Toda čez nekaj dni mi je dal oče Vidala, ko sem stopil v pisarno, častnik in mi resno zašepetal:

„Kaj sem rekel?“

Vzel sem častnik in čital:

„Včeraj popoldne se je polastila seržanta Malleta, ki je z nekaterimi tovariši obiskal razne gostilne, alkoholna blaznost, ravno tedaj, ko je opazoval stare, pri nekem stari narju izobešene uniforme.“

Srdit je divjal podčastnik z golo sabljo po cesti. Njegova tovariša sta po daljšem trudu pomirila blazneža, ki je kričal: „Jaz nisem njegov morilec! . . . Uplenil sem sovražni prapor!“ . . . Kakor smo izvedeli, so Malleta zaradi tega dejanja odlikovali, in le njegovo neizmerno pitje je krivo, da ni postal častnik.

Malleta so prepeljali v vojaško bolnišnico, od koder ga bodo prenesli v blaznico, ker je neverjetno, da se mu povrne zopet pamet.

Vrnil sem očetu Vidalu častnik in ginen me je pogledal, rekoč:

„Kapitan Gentile je bil s Korzike . . .“

„Maščeval se je!“

ljenosti ni posrežilo. Zajedno smo zapazili tretjo ladjo. Križarica „Gromoboj“ je dobila povelje, naj se polasti te ladje. Vendar se pa ladja, brzokone „Icumimaru“, ni hotela ustaviti. Sele ko je bila od naših krogelj poškodovana, se je ustavila in njeno moštvo je prišlo skakati v morje. „Gromoboj“ je dal znamenje, da moštvo zapusti ladjo, kar se je tudi zgodilo. Plavajoče Japonce je naše moštvo vzelo v izpuščen čoln in spravilo na „Gromoboj“. Parnik smo s 3000 tonami vsebine, namenjene na bojišče, s streli potopili. Med 105 Japonci, katere smo sprajeli na „Gromoboj“, je bilo 17 častnikov. Nato smo zapazili še dva parnika. Tudi ta dva smo vlovili. Bila sta prevozna parnika „Sadamaru“ in „Hitadimaru“ s 6000 tonami. Na prvem so bili razven vojnih potrebščin, delavci za napravljanje brzojavov z 12. častniki, dalje še konji in pontoni. Na drugem je bilo več ko 1000 vojakov in vojne potrebščin. Križarica „Rossija“ je dobila povelje, naj se polasti „Sadamaru“, križarica „Gromoboj“ pa naj bi se polastila „Hitadimaru“. Ta je skušal uiti. Ko vsi opominjevalni streli niso nič izdali, pričeli smo resno streljati na ladjo, na kar se je ta ustavila. Sele po dolgem opominjevanju je moštvo zapustilo ladjo. Ker pa se je parnik le počasi potapljaj, oddala je še „Rossija“ nekaj strelcev. Tudi parnik „Sadamaru“ se je šele po več strelh ustavil. Ker pa je moštvo rešilo čolne prehitro spuščalo v morje, se jih je mnogo preobrnilo. V drugih je odplulo moštvo proti otokoma Čušima in Ikišima. Morje je bilo popolnoma mirno. Križarica „Rjurik“ je dobila povelje, rešiti plavajoče moštvo. Toda dobila je le 4 na ladji službojoče tujce in 25 častnikov. Drugi vojaki niso zapustili prevozne ladje. Nato je „Rjurik“ potopil parnik z minami. Ker smo mislili, da ne bo nobenega parnika več, nadaljevali smo vožnjo. Neka japonska križarica je ves čas opazovala delovanje ruske divizije. Naslednje jutro je srečala divizija na vožnji proti sangarski morski ožini angleški parnik „Allantone“. Njegov kapitan je izjavil, da pluje ladja s 6500 tonami premoga iz Murorana proti Singapore. Ker pa so nekateri znaki kazali, da ladja ne vozi nevtralnega blaga, odpisali smo jo pod vodstvom poročnika Petrova z oddelkom vojaštva v Vladivostok. Da se tam cela stvar natančneje preišče. Drugih ladij divizija ni zapazila. Na krovu angleškega parnika je bil neki ime nitnejši Japonec, ki ni pripadal k ladijnemu moštvo.

Petrograd, 23. junija. Po vsej Rusiji je veliko navdušenje za podadmirala Bezobrazova, ki je poveljeval ruskemu vladivostoškemu brodogradu pri napadu na japonske transportne ladje. Skrydlov je takrat ostal v Vladivostoku. Japonska križarica, ki je opazovala Ruse, je bila skoro gotovo „Nitaka“. Nič manj navdušenja ne vzbujajo drugo Skrydlovo poročilo, da je divizija torpedovk pod poveljstvom kapitana Vinogradskega od 15. do 21. t. m. polastila se več trgovskih ladij in ene transportne ladje.

Zopet japonska bojna ladja pone-srečila?

Petrograd, 27. junija. Iz Liaojana poročajo, da je 23. t. m. večja japonska bojna ladja 20 milj pred Daljnem zadela ob mino ter se potopila.

Razna poročila.

Berolin, 27. junija. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Petrograda: Ujeti japonski častniki so se izjavili v Vladivostoku, da se vojska bliža koncu (?). Japonsko ljudstvo ne želi več nadaljevanja vojske (?), ker so posledice jako občutne. Japonska vlada iz lastne volje nadaljuje vojsko. Častniki so bili jako začuden, ko so čuli, da se prava vojska ni še pričela in da se šele prične.

London, 27. junija. Domačini pripovedujejo, da Rusi izgubljajo po boleznih na tisoče konj. Tuji vojni atašeji, ki so opazovali boje, trdijo, da je japonsko topništvo izvrstno in da japonska armada ne zaostaja za evropskimi. V ruskem taboru, 3 milje vzhodno od Niučvana, leži 800 ranjenec.

Novo obstrukcijsko sredstvo.

Zaupniki kmečke občine Slano so kan didirali namesto umrlega deželnozbornskega poslanca Jande kot samostojnega kandidata dr. Hermana Janovskega. Kakor poroča „Neue Freie Presse“, je govoril dr. Janovsky v nedeljo na shodu volivcev v Slanem, kjer je rekel, da je jedro mladočeskega naroda sicer zdravo, a sedanji mladočeski voditelj niso odločni. Volitve v delegacijo bi se bile morale preprečiti. V ta namen bi bilo potrebno, da bi bil kak poslanec prinesel seboj dve petardi v zbornico in izjavil: Ako se prične z volitvijo v delegacijo, bodem vrgel petardi na predsedniško estrado. — Shod je soglasno sprejel Janovskega kandidaturu.

Ogrski državni zbor.

Zbornica nadaljuje proračunsko razpravo. Hrvaški liberalni poslanec Kovačević je ob razložil v žurnem govoru stališče hrvaških liberalnih poslancev v ogrskem državnem

zboru. V imenu svoje stranke izjavlja govornik, da so se Hrvatje vedno strinjali s stremljenji Ogrov (!). Kar se tiče poveljnega jezika v armadi, meni govornik, da se to vprašanje ne bode rešilo niti z obstrukcijo in tudi ne s surovimi napadi. Pred vsem morata nastopiti v tem vprašanju edinstveno narod in zakonodaja. Govornik se noče spuščati v razmotrivanje, jeli Hrvaška po zmagi Ogrske ali vsled sporazumljenja vstopila v ogrsko državno zvezo, a po njegovem mnenju se je zgodilo to potom medsebojnega sporazumljenja. Ker smo vsled medsebojnega sporazumljenja vstopili v ogrsko državno zvezo, nimamo pravice sedaj razrušiti to zvezo in zato moramo one, ki delajo sedaj na razrušitev te zveze, smatrati za izdajalce in je dolžnost države, da take poizkuse za-duši v začetku takoj. Ako pa država to stori, ni nikakor pravilno, da se smatra tako postopanje države kot trinitostvo ali zatiranje svobode, ker ogrska država ima od nas pravico zahtevati, da smo odkritosrčni in zvesti državljanji. Nikakor pa nima ogrska država pravice, zahtevati od nas, da se odpovemo naši hrvaški narodni eksistenci, ker mi smo bili pripoznani vedno za narod in ne za narodnost.

Ogrski nasprotna stranka je v zadnjem času na Hrvaškem zlasti nahujekala javno mnenje proti ogrskim zastavam, akoravno je bila v prejšnjih časih ogrska zastava kot državna zastava vedno priznana in je bila poleg nje hrvaška zastava kot narodna zastava običajna. Ogrske narodne barve so bile celo pri zagrebškem kapitolu splošno priljubljene in so jih rabili celo pri procesijah, dokler ni zasedel nadškofjskega prestola v Zagrebu sedanji nadškof. Sedanji nadškof je nahujskal hrvaško duhovščino k sovraštvu in za agitacijo proti Ogrski (!). S prižnice in na shodih hujskajo hrvaški duhovniki ljudstvo k sovraštvu, k vstaji in k odpadu od ogrske države. Nadškof je nedavno ustanovil nov, Ogrski sovražen list, ki si je stavil za prvo programistiško točko odpad Hrvaške od Ogrske. Kovačević zahteva v nadaljnjem svojem govoru, da se mora upoštevati pri prometu na ogrskih državnih železnicah in pri izdaji inozemskih potnih listov hrvaščina. Svoj govor je končal z željo, da naj vlada obrača v lokalnih zadevah Hrvaške večjo pozornost, kakor doslej, in izjavlja, da bodo hrvaški poslanci podpirali Tiszovo vlado in glasovali za proračun. — Tak govor je pač sramota za hrvaškega zastopnika.

Ko je še govoril Szűllo proti proračunu, je bila razprava prekinjena in se nadaljuje danes.

Nemški narodni svet za Češko.

V nedeljo dopoldne je bil ustanovni shod nemškega narodnostnega sveta za Češko. Na shodu so bili zastopani agrarci, nemška ljudska in napredna stranka, krščarski socialci in veliko nemških društev na Češkem. Pravila so se odobrila in se je izvolil odbor. Predsednikom je bil izvoljen dvorni svetnik Jožef Grohman v Pragi, njegovim namestnikom pa dr. Jožef Titta.

Češki agrarci proti Mladočehom.

V Novem Benatku so 26. t. m. priredili češki agrarci protestni shod proti politiki Mladočehov. Poslanec Prašek je očital mladočeski politiki nekonsekventnost. Mladočehi so v drž. zboru uporabljali obstrukcijo hinavsko, med tem, ko so agrarci ostali zvesti obstrukciji. Zadnji shod mladočeskih zaupnikov je obsodil omahujočo mladočesko politiko in tudi sedanji boj Mladočehov. Shod je ugovarjal proti zahtevi Mladočehov, da naj vse češke stranke nastopajo edinstveno in zahteval, da naj sedanjo politiko nadomesti iskrena in odkritosrčna politika.

Prevoz Rakoczyjevih kosti.

V Budimpešti se je vršilo te dni po svetovanje o prevozu kosti Franca Rakoczyja. Sklenilo se je, da naj se ne prepelejo samo njegove, ampak tudi kosti onih, ki so mu sledili v prognanstvo. Kosti prepelejo najprej v Budimpešto in potem v Košice, kjer jih slovesno pokopljejo.

Stari zistem še živi.

Iz Zagreba, meseca junija.

Ni še leto dni odkar imamo novo vlado mesto glasovite Khuenove, ki se je tako žalostno končala. Načelnik nove vlade se je izjavil pred celim narodom, da želi uvesti v celi deželi »dobro in pošteno vladov«. Hrvaški narod se je malo oddahnil, ker je nova vlada zares izpočetka kazala voljo, da želi v deželi boljše odnose. In kakor so Hrvači sploh dobrodušni narod, so verovali, da se zares povrnejo boljši časi. Opozicija je seveda sprejemala vsako izjavo nove vlade z velikim dvomom, a mi smo trdili, da je sedanja vlada pač nova po obliki, ali stara po duhu. Precej po nastopu nove vlade smo omenili, da se s starim vladnim aparatom ne bode moglo vladati v drugem duhu. In vendar ni nova vlada niti poskusila, da odstrani najvplivnejše oprode Khuenove. Le podban je odšel, ker je bil sploh nesposoben za resnobno delo, a od vseh drugih mogočnejšev je šele te dni umirovljen poznati veliki župan Kukuljević. Novi ban tudi

ni hotel nobene premembe pri saboru; tisti poslanci, ki so delali tlako na neizmerno škodo hrvaškega naroda skozi 20 let bivšemu banu Khuenu, so imeli delo nadaljevati tudi za novega bana. A dežela je stala na robu propasti. Narod se ni bil še pomiril; sodnije so imele opraviti toliko s »punitarji«, da niso mogle zadovoljiti navadnim drugim opravkom; a v gmotnem pogledu je pretel deželi bankerot. V tem nepovoljnem položaju novi vladi ni kazalo nič drugega, nego nastopiti blažjo pot, da se uvede sploh kakšen red v deželi. In to se mora priznati, da je nova vlada vkljub khuenovskemu duhu s katerim je bila navdahnjena hrvaška birokracija, izvela vsaj deloma svoj namen.

Tudi v finančnem pogledu je rešila deželo popolne propasti s tem, da je izposlovala pri ogrski vladi posojilo 3 milijonov kron. In to je vse, kar je storila nova vlada, da se napravi v deželi mir in red. Vlada je znala dobro, v kakšnem položaju se nahaja; vedela je dobro, da je narod ni sprejel z veseljem in je čakal na dokaze, ali se je zares premenil poprejšnji sistem. Nova vlada je bila zato prisiljena, da je popustila v marsičem, kar khuenovski birokraciji ni bilo po volji. Opozicijonalni časopisi se niso preganjali za vsako malenkost, a tudi se narodu ni branilo sklicevati shode tako, kakor za khuenovske vlade, pa se je zato razvil pravi živahen pokret po celi deželi, dokler ni dala opozicija sama povoda vsled sramotnih prizorov na shodu v Samoboru, da je vlada začela vnovit prepovedati shode. Taki odnosi so trajali do najnovejšega časa. Nova vlada je imela namreč rešiti še jedno prav težko nalogo; hotela je spraviti pod streho čimprej nove finančne pogodbe, kajti dokler vlada ni varna za stalne dež. dohodke, tako dolgo ni varen tudi njen obstanek. Po dolgotrajnih obravnavah obeh regnikolarnih deputacij, na katerih sta vplivali obestranski vladi, je prišlo slednjič pred 14 dnevi do nekega sporazumka.

Ban Pejačević pri zadnjih dogovorih ni bil nič več prisoten, nego se je šel lečit v Karlovo vane, saj je vedel, da ostane vse pri prvih dogovorih. Vlada je bila zdaj za varovana, saj ve, da bo sabor brez vsakega dvoma sprejel novo postavu. Toda če je vlada zadovoljna z novo pogodbo in tudi narod, ker je vsa ta pogodba sklenjena po dosedanjih nezakoniti praksi, ki ne daje na rodu onih koristi kakor bi jih narod moral dobiti po čisti nagodbi? Zato je razvila hrvaška opozicija najodločnejši pokret za finančno samostalnost Hrvaške. Po svojem časopisu je dokazovala opozicija krivice, ki jih bode moral trpeti ubogi hrvaški narod še nadalje, ter je v temeljitih člankih to tudi dokazala. To seveda za opozicijo ni bilo še dovršeno delo. Med narod treba zanesti misel o finančni samostalnosti in na shodih po deželi naj se o tem razpravlja. V Zagrebu je uspel shod, pa je opozicija hotela s svojo organizacijo tudi po drugih krajih s to cenovo na dan. Pozvane so bile vse občine, da se zglasijo za finančno samostalnost.

Vse se je pripravljalo na ta pokret po deželi. Kar je posegla vlada vmes. Ta pokret jej ni bil všeč. Hrvati morajo biti zadovoljni s tem, kar se je za njih skrojilo v Budimpešti, ker bi sicer ugovarjala madžarska vlada. Hrvat naj bo pokoren, kakor je bil pod Khuenom, saj bo zdaj vendar malo bolje zanj, nego je bilo poprej. Vsa birokracija, ki pričakuje od nove finančne pogodbe zboljšanja svojega gmotnega stanja, se je vzdignila proti opozicionalnemu gibanju. Opozicijonalni časopisi se plenijo zopet radi tega, ker branijo pravično stvar; shodi se ne dopuščajo nikjer, četudi se dotični odbori pritožujejo pri vladi; vlada na take pritožbe zdaj molči. Od občin se je do sedaj zglasila samo ena za finančno samostalnost, a zato je bilo občinsko zastopstvo razpuščen. V zagrebški občinski seji veliki župan Budisavljević ni niti dovolil, da pride na dnevni red predloga finančne samostalnosti. Vsak pokret v tem pogledu hoče tedaj vlada zatreti, a to ji je tem lažje mogoče, ker ima še sedaj vse khuenovski zistem ohranjen. S takim postopanjem pa si vlada ne more steči v narodu zaupanja, pa bi sčasoma moglo priti do hudih političnih borb, kar pa za narod ne more imeti dobrih nasledkov.

Politiški položaj Italije.

Bivši veliki mojster italijanskih frama-sonov je v listu „Nouva Antologia“ priobčil zelo zanimiv članek, v katerem opisuje sedanji politični položaj v Evropi in pravi, da se po mnenju nekega starega diplomata vedno pojejo mirovne pesmi kot predigra vojnim pesmam. Ko je obkratke opisal politični položaj zadnjih 25 let, nadaljuje, da ima Avstrija ob Adiži vedno odprto cesto do reke Pade. Avstrija je na Balkanu razširila svoj vpliv in lahko vsak dan, če hoče, zasede Valono in od tam tekom treh dni obišče Otranto. Vsa italijanska mesta ob Jadranskem morju nadvladajo avstrijske oklopnice in to se imenuje ravnotežje na Jadranskem morju. Italijanski poluotok bi moral

imeti za svojo obrambo močno brodogrje, ker ni mogoče utrditi vsako mesto ob morskem obrežju. Znano je, da v Italiji smatrajo italijansko brodogrje v primeri z vojnimi brodovi drugih držav za manj vredno, in res smo, kar se tiče števil vojnega brodogrja, na predzadnjem mestu. Angleška ima 260, Francoska 114, Rusija 73, Nemčija 69, severno ameriške Zedinjene države 62, Italija 52 in Japonska 34 ladij. Akoravno Avstrija ne spada med morske velevalisti l. reda, ima vkljub temu trinajst bojnih ladij, 20 križaric in 10 torpedovk za uporabo na visokem morju in ne ostaja dosti po številu za laškimi brodogrjem. A sedaj si Avstrija vsled svoti, ki jih je zahtevala in dobila uprava avstrijske mornarice v delegacijah za gradbo novih križaric, nabavi lahko v 18. mesecih toliko novih ladij, kolikor bi si jih bila nabavila z rednim proračunom šele v enajstih letih. Na suhem nimamo trdnjav na vzhodu in tudi naše trdnjave ob francoski meji so skrajno pomanjkljive, naše topništvo nikakor ni zadosti močno za slučaj vojske z Avstrijo, ki lahko postavi na bojišče 254 baterij, Italija pa le 207. Italiji se vse smehlja, kar dokazujejo obiski laškega kralja in protibisi. Kaj li hočemo še več zahtevati? Sedanja Italija je podobna mladi devici, ki ima mnogo snubačev, a vkljub temu obsedi, ker je prazvajena in nima nikake dote. Italijanski zavezniki in prijatelji sklepajo, ako jim o ravno ugaja, mirno povodbe med seboj, le da bi se ozirali nanjo. Drugače pač tudi je more biti, ker smatrajo Italijo za tako vevlast, ki ima vsled svoje osamelosti malenkosten pomen v mednarodnem oziru in k-tera vedno zahteva zase veliko pravico, a za žrtvuje le malo in je pri vsem tem še nesnovitna in se izmuzne vsakemu v trenutku, ko jo misli kdo obdržati. Ta izpoved Natanova je v presojo mednarodno-političnega ugleda Italije vsekakor velenimiva.

Zatiranje Poljakov na Prusken.

Pruski deželni zbor je 27. t. m. razpravljaj o noveli k naseljevalni postavi, ti je naperjena proti Poljakom.

V imenu katoliškega centra izjavlja Roeren: Mi bodemo glasovali proti predlogi, ker nasprotuje načelom pravice in pravičnosti ter obsega grozno trdobo proti poljskemu prebivalstvu in tudi ni v soglasju in v duhu naših ustave.

Značilna je bila izjava ministra Hammersteina, ki je priznal, da je postav naperjena proti enemu delu pruskega prebivalstva in sicer proti onim Poljakom, ki bi radi raztrgali vezi, ki jih vežejo s Prusijo.

Shod bolniških blagajn.

Na Dunaju je bile otvorjeno 27. t. m. navzočnosti mnogih poslancev, in drugih dostojanstvenikov drugo zborovanje avstrijskih bolniških blagajn. Poslanec Elderš je poročal o namenih delavskega zavarovanja, nakar je bila sprejeta sledeča resolucija: Na Dunaju zbrani zastopniki avstrijskih bolniških blagajn izjavljajo svoje prepričanje, da morejo bolniške blagajne le pri prehodni delonezmognosti olajšati bedo delavstvu. Vpeljanje oskrbe za invalide in za starost, kakor tudi ono za udove in sirote je že zdavnaj dolžnost socialno političke zakonodaje. Shod bolniških blagajn prosi, da naj vlada zakon glede invaliditetne in starostne oskrbe kakor tudi za oskrbo udov in sirot predloži kompetentnim korporacijam v upogled, da bode prej ko mogoče o njem sklepal državni zbor.

Razprave o trgovski pogodbi z Italijo.

Koncem tega tedna bodo odpotovali avstrijski poverjeniki v Rim, kjer se prično razprave o avstrijsko-italijanski trgovski pogodbi. Posvetovalni material je tako na Dunaju, kakor tudi v Rimu že pripravljen. Prvo čitanje pogodbe se bode v Rimu vršilo več tednov.

Grof Tolstoj o vojski.

Grof Tolstoj je v „Times“ pod naslovom „Prenehajte“ priobčil članek o vojski. Članek ima geslo: „To je naša ura“ Tolstoj z nenavadno grenkobo in z vešprosnostjo ostro napada sedanje nepotrebno prelivanje krvi. V članku so napadeni vsi, ki so odgovorni za vojsko ali ki so jo odobrili; carju, ministrom, ministrom, svečenikom, generalom in častnikarjem, katere vse napada, kliče: „Idite vami na vojsko in se postavite pred projektile topov in sovražnikovih krogelj in ne želite ljudstva v smrt!“

Položaj v Tibetu.

Tibetanci imajo sedaj pripravljenih za boj 15.000 mož, in sicer jih stoji 7000 pri Gyangtseju, ostali so pa zasedli utrjene postojanke ob cesti v Lasso in južno od Gyangtseja. Angleži so ustavili svoje prodiranje proti Lassi do prihodnjega meseca, da pridejo v Gyangtse nove pomožne čete, ki so že v Tunj. Poročali smo že, da se sedaj vrši ves promet po daljši cesti Pakjong-Gyangtse, ker je v krajih, skozi katere vodi krajša cesta v Gyangtse, izbruhnila kolera. Poročevalec lista „Times“ v Gyangtseju opozarja Angleže, da morajo biti pripravljeni na res-

nejše operacije, kakor so jih pričakovali. Tibetanci imajo veliko boljše orožje in streljivo, kakor se je prvotno mislilo; ter so v bojevanju dobro izurjeni in tudi streljajo izborno. Vkljub vsem zaprekam pa bodo skušali Angleži si priboriti pot v Lasso.

Iz brzojavk.

Dunaj. Profesor Pfaff je na prigrvarjanje naučnega ministrstva vzel nazaj svojo prošnjo za pokoj.

Budimpešta. Slavnega italijanskega ginekologa, profesorja Bossija, so zopet poklicali k grofici Stefaniji Lonyay, ki je obolela.

Cerkveni letopis.

Velikanska katoliška manifestacija na Dunaju.

V nedeljo teden je videl cesarski Dunaj velikansko katoliško cerkveno slavnost. Nad 30.000 katoličanov s cesarjem na čelu se je poklonilo veliki zaščitnici habsburške monarhije in dinastije: Brezmadežni! Krščansko-socialna organizacija dunajska je nastopila z vsemi svojimi društvi, da proslavi Brezmadežno, katere kip stoji na dvoru (Am Hof) v večno znamenje, da je že pred 250 leti cesar Ferdinand svojo državo posvetil Brezmadežni v težkih, žalostnih časih, ko so Švedi z ognjem in mečem hoteli zdušiti katoličanstvo na Nemškem. Krasna slavnost, velikanska udeležba katoliškega ljudstva dokazuje, da je Dunaj katoliško mesto in da tudi hoče tako ostati. Poizkušali so pač liberalci zastrupiti katoliško ljudstvo; a naj judovstvo, loža, odpadniki in materialistiška socialna demokracija nadaljuje boj proti katoličanstvu, — dunajsko ljudstvo hoče ostati katoliško! Pred 50 leti je ob proglasitvi dogme o brezmadežnem spočetju Device Marije imela poklonitev na Dunaju bolj oficialni značaj, katoliška organizacija se še ni okrepila od udarcev, ki jih je prizadela jozefinizem, a čez petdeset let letos je bilo slavlje ljudsko slavlje, slavlje preporojenega katoliškega Dunaja! Zgled verskega katoliškega prepričanja, ki ga je dala dunajsko katoliško ljudstvo, bodi i nam v spodbujanje v naših bojih in naših naporih! Bodimo nam zvezda vodnica v boju za katoliško misel med slovenskim katoliškim ljudstvom Brezmadežna devica!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. junija.

Mladeniški shod na Brezjah bo eden najlepših slovenskih shodov zadnjih let. V vseh slovenskih deželah je živahno gibanje za shod. Slovenska mladina bo pokazala, da razume sedanjo dobo in da hoče krepko stati na obrambi domovine in vere njenih očetov. Tudi s Stajerskega bo velika udeležba. Danes smo dobili iz Maribora poročilo: Naših mladeničev se je oglasilo že sedaj 700. Ako bo lepo vreme, nas bo okoli tisoč. — Slovenski mladeniči, posnemajte v nemo stajerskih slovenskih mladeničev!

Našim društvom. Društva, ki se bodo udeležila mladeniškega shoda na Brezjah, naj to nemudoma do četrtka naznanijo na naslov: Luka Smolnikar, stolni vikarij v Ljubljani. Društva, ki pridejo z zastavo, naj to izrečno pripomnijo. Naznanila za shod na Brezjah preskrbi »Slov. kršč. soc. zveza«, istotako za izlet na Bled in v Ljubljano, društvu ostane torej le še naznanilo domačemu glavarstvu.

Na večer 4. julija kurite po vseh slovenskih gorah in gričih kresove!

Udeležnikom mladeniškega shoda z Dolenjskega naznanjamo, da bo poseben vlak s Dolenjskega na Brezje samo za ribniško dekanijo. Ostali se bodo morali poslužiti navadnih vlakov ter naj naznanijo do četrtka zjutraj na naslov Luka Smolnikar, stolni vikarij v Ljubljani, koliko bo udeležencev, da bo železnica imela pripravljenih dovolj voz.

Udeležnikom mladeniškega shoda, ki bodo vstopali med Zidanim mostom do Trbovelj, priporočamo, da se pridružijo štajerskemu posebnemu vlaku ako se nameravajo udeležiti tudi izleta na Bled in v Ljubljano. Ta vlak se vrne iz Ljubljane v torek opolnoči. Kdor se pripelje s tem vlakom, se mora tudi s tem vlakom vrniti. Podrobnosti o tem vlaku smo priobčili pretekli petek. Naročila sprejema č. g. Anton Medved, župnik, Laporje. Spodnje Stajersko.

Neodkritosrčna žalost. Sobotni »Narod« je priobčil jako jokav članek o »žrtvah klerikalne organizacije« z ozirom na slučaj

Podjed v Cerkljah na Gorenjskem. Po »Narodu« bi človek sodil, da so duhovniki za krivili nerednosti pri cerkljanski posojilnici. A v resnici tedaj noben duhovnik ni bil zavezen. Ljudje v cerkljanski občini vedo bolje, kako je bilo, zato je pri zadnjih volitvah vse ljudstvo tam volilo s katoliško - narodno stranko. Vkljub vsemu prizadevanju »Narodovcev« je bilo tam samo osem liberalnih glasov. Ta glas ljudstva že sam dovolj obsoja vse liberalno pisarjenje o »klerikalnih Rubezguh«. Mi svetujemo liberalcem, naj nikar ne prelivajo tako debelih solza o »žrtvah klerikalne organizacije«, drugače se jim zna primeriti, da jih prebivalci N. l. in Brahmaputre izvolijo za častne krotodile. Ali ni »Slov. Narod« klical državnega pravdnika in ga rotiti, da mora preganjati Podjeda? Zlat pa binavsko pravi, da so jih »klerikalci« uničili. Zakaj ne vzdihuje »Narod« zaradi liberalnih trgovcev, ki prihajajo trumoma v konkurz? Te naj objukuje! Zakaj ni pisal o liberalnih zavodih à la Vel. Lušče, Zužembek itd.? Ako imate še kaj solza, potočite jih vendar za svoje mrličje! Prejeli smo o tej zadevi iz krogov izven naše stranke pismo, v katerem dopisnik izraža ogorčenje, da ima »Narod« prostora samo za psovke proti »klerikalni organizaciji«, da bi pa nastopil tako odločno kakor »Slovenec« proti za naš narod nevarni organizaciji nemških kapitalistov, za to pa nima poguma. To je videl vsak, kdor je primerjal sobotni »Narod« z »Slovencem« z »Slovenčevim« uvodnikom. Vsa »Narodova« nizkost se je jasno kazala. Povsod gleda iz »Naroda« nemško slovenska zveza, katere veselje je oškodovati naš narod.

Napad na »Slovensko planinsko društvo« in njegove koče so zasnovali pomenčurjeni Slovenci: Veseli, Rožniki, Barlari itd. ter so po kranjski in celjski sekciji nemškega in avstrijskega plan. društva pozvali vse ostale podružnice tega društva, naj njihovi člani ne zahajajo v koče »Slovenskega planinskega društva«. »Planinski Vestnik« pravi o tem napadu: »Ti značajni »markovci«, kakor smo jih nazivali že pred leti v »Planinskem Vestniku«, so isprva rovali proti našemu društvu in tudi tam okoli Triglava razdirali naša pogajanja glede stavb, a ni se jim posrečila zlobna namera. Vkljub vsem njih zaprekam in intrigam smo se utrdili in zasužurali sebi od nekdanja naša tla. Kakor ovce lažijo ti »fijalti med našim ljudstvom« in se mu bližajo s pristnim slovenstvom za prijatelje Slovencev, zato je skrajni čas, da izpregovorimo tudi mi jasno in odločno, da ne bodo pristni Nemci prav nič dvomili o značajnosti in narodnosti tistih, ki reprezentujejo sekcijo kranjsko in celjsko.«

Občinske volitve v Kranju. Čemu vendar liberalci v Kranju love popolnoma zanesljive nasprotne glasove, če pravijo, da se »klerikalci« vse na prste sešteje. Ponoči vpijejo, da se jih sliši na tri kilometre daleč. Motijo se pa, če mislijo, da bodo ob pozni uri po gostilnah pregovorili močje, ki so značajni Gorenjci; ti bodo volili po svojem ponosnem prepričanju!

Za Vegov spomenik je daroval nadvojvoda Franc Ferdinand 50 kron.

Osebnost Asistent južne železnice v Logatcu, g. Valentin Stroj, je imenovan za adjunkta.

Kanal od Dunaja do Trsta. Nemški državni in deželni poslanec dr. Urban s Češkega je te dni na Dunaju pri Manzu izdal 34 strani obsežno knjižico, v kateri opisuje načrt kanala ali vodne ceste od Dunaja do Trsta. Najprvo dokazuje, da se vsa prekmorska trgovina iz severnih avstrijskih dežel obrača skozi Hamburg in druga nemška pristanišča. Trst peša in tudi nova železnica ga ne reši. Torej je treba Dunaj in Trst zvezati s kanalom ali vodno cesto, po kateri bi ladje prevažale razno blago mnogo ceneje, nego železnice. Ta prometna zveza bi bila dolga 492 km, torej 100 km krajša od južne železnice. Kanal bi se pričel ob Donavi pri Dunaju do Neunkirchena onkraj Glognice pod Semeringom. Od tam do Mürszuschlaga bi posebna železnica prevažala ladje; od tu do Brucka bi plavale po reki Murici, dalje do Strasa po Muri, do Maribora bi zopet železnica vlačila, od tu do Bistrice zopet kanal, do Celja železnica, dalje zopet vodna cesta mimo Ljubljane do Vrhnike, od tu zopet železnica v tržaško pristanišče pri Savljah. Vsa ta naprava bi stala nad 476 milijonov, in sicer kanali (uravnave rek) nad 280 milijonov, železnice z ladjami pa nad 196 milijonov. Dotični

načrti so baje že predloženi ministrstvu. Lepa misel, a kje se dobe potrebni milijoni?

Praznik sv. Cirila in Metoda bodo, kakor se nam poroča, dne 3. julija slovesno praznovali Hrvatje in Slovenci v Metliki v novi, lani blagoslovljeni, lepi grško-katoliški cerkvi sv. Cirila in Metoda. Se je v spominu dan 5. julija minolega leta, ko so se zbrale pod okriljem sv. slovanskih apostolov velike množice Slovencev in Hrvatov. Zato bode gotovo tudi v nedeljo zbrana vsa okolica. Grško-katoliški župnik g. Hranilović je povabil pevce akadem. društva »Svačić« iz Zagreba, katerih pride 30 v Metliko. Tu bodo peli ob 10. uri pri sveti maši, katero bode daroval ravnatelj grško-katoliškega semenišča v Zagrebu, velečastiti gosp. Njaradi. Popoldne ob 5. uri priredé gg. akademiki pevsko-tamburaški koncert na vrtu g. D. Makara. Čisti dohodek je namenjen blagajni kluba »Svačić« za podporo siromašnim visokošolcem. Zato je upati, da se zbere dne 3. julija v Metliki mnogo Slovencev in Hrvatov, da veličastno proslavé ta dan Bogu na čast, a sebi na diku i spas.

Mlada tatova v Siški. V Siški so orožniki aretirali 15 letnega Naceta Kolarja iz Dravlj pri Ljubljani in pa 17 letnega Matevža Hribarja iz D. mžal radi hudelestva tatvine. Kolarju in pa Hribarju je najbolj dišal sir in pa sladkor, katerega sta nakradla po prodajalnah v Siški. A tudi gostilni nista pustila pri miru. Ob nedeljah in praznikih sta se plazila v gostinske kuhinje, kjer jima je pečenka prav dobro dišala; pravzaprav dišalo jima je vse, kar jima je prišlo pod roke in je bilo dobro. Ko sta se že tega vsega preobijala, pričela sta rasti denar. Prišla sta do opekarnice g. T. Č. ni ssa v Kozarjih, kjer sta vlomila v pisarno, toda imela sta smolo — našla sta samo nekaj drobiža. Sumijo ju tudi, da sta vlomila v trafiko pri državnem kolodvoru, kjer je bilo že trikrat vlomljeno in pokradeno, ne da bi bili prišli tatovom na sled.

Napadalec na gorenjsko železnico prijet. V Kranjski gori so prijeli železniškega čuvaja Ivana Učakerja s Stajerskega, ker ga sumijo, da je on streljal na vlak in pa da je on pred nekaj dnevi zakrivil, da bi bil kmaul vlak skočil s tira.

Orožniško postajo so bombardirali Blaž Markun iz Kokrice pri Kranju in pa Rajmund Potuček iz Tržiča sta se pretečeni teden napila ter se zmenila, da bodeta šla »šturmat žandarsko kosarno«. Res sta imela toliko poguma ter sta naskočila s kamni orožniško postajo ter pobila vsa stekla pri oknih.

Aljažev dom v Vratih se slovesno otvori v nedeljo, dne 7. avgusta t. l. O otvoritvi priobčimo spored v prihodnji številki. Poslopje se pridno in natančno dovršuje odznotraj pod nadzorstvom gospoda Aljaža in odbornika gosp. inženirja Foersterja, za dostojno opravilo pa se neumorno trudi poseben damski odbor.

Novi slovenski planinski koči. Idrijska podružnica hoče na Javorniku napraviti pravo planinsko kočo. Stala bo tik pod vrhom Javornika na majhni ravnini. Odbor je glede nakupa sveta še v dogovoru s posestnikom dotičnega zemljišča, namreč z Jernejem Medvedom. — Kadilnikova koča na Golici se otvori najbrže konec avgusta meseca letošnjega leta. Podzidek ji je že gotov in sedaj se gradi leseni del stavbe. Postavlja jo g. Jakob Janša z Dovjega.

Novi poti na Triglav. Do srede julija meseca bo nova pot iz Zadnjice čez Komarob Doliču za Planjo in po Kugyjevi poti na Triglav skozinsko gotova in zaznamenovana. Ob Doliču je še par dni dela.

Cutin izpuščen. Sodnija je ustavila sodniško pritožbo proti Viktorju Cutinu, zetu izdajst. »Sole«, Riccardo Camberje, katerega so dolžili izsiljevanja denarja od grofice R. inelt. Cutina so izpustili 26. t. m. iz ječe. Kakor trdi »Sole«, je sodnija že na sledu pravemu zločincu.

Seno in cene goveji živini Letina za seno je letos povsod po deželi zelo ugodna. Iz krogov živinorejcev in kmetovalcev se čuje, da bodo cene goveji živini vsed tega nekaj padle. Seer pa ti tudi izpovedujejo, da so prekupci — kakor prekupci in branjevc pri živilih — glavni vzrok odušurškim cenam, in bo treba tudi proti tem pijavkam nastopiti!

Smrti padec z voza. Posestnik Miko Simonič iz Drasice se je pri Spodnjem Suhorju pripognil s svojega voza, da pobere klobuk. Simonič je padel tako nesrečno, da so ga konji vlekli 30 korakov daleč, kjer je mrtev obležal.

Strupen mušji pik. Iz Celovca poročajo: Pred majo dnevi je na vajah neka muha pihala stotnika 9. divizije, aka tooniškega polka Rharda pl. Sme k a l a. Radi tega mu je pričela roka otekati in 23. t. m. je stotnik umrl vsled zastrupljenja krvi.

Milinski kamen. Za svojo nedolžnost se bojuje pri Sv. Križu ob Kostanjevici dva Johana ter zato ne hodita poslušat »pohujšljivih« govorov v cerkev. No, šolski J.

han je sam sebi spisal in polpisal pravno spridevalo v »Narodu«, o štacunskem Johanu pa — molčimo.

Slovensko planinsko društvo opozarja vse prijatelje svoje na jutrišnji izlet v Pekel pri Borovnici; zabava bo vsled vsestranskega zanimanja za ta izlet jako živahna, kakor je to navadno pri izletih planinskega društva. Odtod ob 1/4 1. uro popoldne s poštnim vlakom; povratek z večernim vlakom. Kdor se hoče povrniti z vrhniškim vlakom ob 1/2 7. uri z Vrhnike, ima tudi časa dovolj za izlet. Pot je taka, da se lahko vrši izlet ob vsakem vremenu.

Tat iz navade je Janez Potisek, doma iz Polšnika pri L. tji; 18letni Potisek je služil kot blavec pri nekem gospodarju, katerega je potem okradel in pobegnil. Potisek bil je že radi tatvine predkazaovan. Te dni so Potiska uklenjenega pripeljali v L. tjo.

Povodenj. Z Boh. Bele, 27. junija. Nccoj je bohinjska Sava poplavlila Stenge ter povzročila mnogo škode pri zgradbi železnice. Skozi Boh. Balo je odnesla veliko množino tramov, kar je znamenje, da je potrgala mostove, katere so podjetniki na več krajih zgradili preko struge. V koliko so tudi poškodovani obrečni zidovi, katere so na nekaterih krajih še le graditi pričeli, še ni znano. Deževalo je celo noč.

Hrvaška slavnost v Mostaru. V Mostaru priredi tamošnje pevsko društvo »Hrvoje« povodom svojega 16letnega občana veliko slavnost dne 13. 14. in 15. avgusta. Tem povodom bode društvo razvilo svojo zastavo. Slavnosti se udeleže razna hrvaška pevka društva; povabljeni so tudi slovenski. O glasiti je treba prihod do 15. julija.

Utopljenec v Savi. Dne 27. t. m. zjutraj našli so v Savi pri papirnici v Verjah pri Medvodah moško truplo neznanega človeka srednje starosti utopljenega. Na životu in na glavi so bile vidne razne poškodbe. Kakor se sodi, ležalo je truplo utopljenca najbrže mesec dni v Savi.

Roko utaknila v slamorezni stroj Marija Venedig, v občini Selce, je utaknila roko v slamorezni stroj, ki jo je močno poškodoval.

Strašna nevihta s točo je prihumela na kresni večer čez radovijski okraj ter napravila ogromno škodo. Kakor nam poročajo, so poljski pridelki na mnogih krajih unišeni, ravno tako tudi sadje. Najhujše je toča bila pod Slolom, ki je bil od toče ves pobeljen. Zalosten je pogled na polja, da so se macci jokali. Let na je dobro kazala, a sedaj je uničen trud tisočih pridnih rok, izgubljeni troški za posle, ki so od leta do leta dražji ker vse drvi v tovarno, mesta ali pa v Ameriko. Vistini, ubogi kmet! Cesar mu ne uzamejo uime, to poberejo davki. Pa to ni še vse! Ko bi vsaj nekaj usmiljenja imeli z ljudstvom. Zgodi pa se večkrat, da gospodje postopajo s kmetom, kakor s tlačanom. Ni čudno torej, da kmet kuha srd do take gospode, ki visoko nosi glave ter kmetu zaničljivo kaže vrata ter rohani nad njim. V tem oziru so gospodje že davno posebali na znano okrožnico, ki jo je izdal min. predsednik na razne urade. Treba jo bode zopet spraviti na dan.

S Trojan s» nam piše: G. Konšek je bil svoj čas obljubil, da bode dal za pripravljalna dela nameravane železnice skozi Tuhinjsko dolino 200 kron. Vsi so dali, tudi revnejši kmetje, kar so obljubili, le gosp. Konšek je rohnol, ko je bilo treba plačati. Ker vse nič ni pomagalo, napravili so tožbo po odvetniku. Zdaj pa žalujejo, g. Konšek zaradi 200 kron, Trojančani pa, ker si bodo morali izbrati novega poglavarja.

Shode za finančno samostojnost Hrvaške, hrvaška vlada dosledno prepoveduje.

Ameriško brodovje priplove v Trst 12. julija.

V Beljaku nameravajo, kakor javljajo nemški listi, ustanoviti tudi podružnico »Ljubljanske kreditne banke«. Razume se, da nemški listi pihajo jeze.

Oče s sinovoma ponesrečil. Pri popraviljanju nekega mostu preko Bistrice na Koroškem se je ponesrečil 58letni Mat. Urščič iz Rovna s svojima 18letnim in 35letnim sinovoma. Zasačila jih je nevihta, in vodovje jih je odneslo skupno s mostom.

Duhovne vaje morejo opravljati gospodje duhovniki tudi letos pri oo. jezuitih posebno meseca julija, avgusta, septembra in oktobra. Slobodno se oglase za kateri teden koli. Začetek bo redno v ponedeljek zvečer ob šestih. — Naslov pri oglasih bodi: Predstojništvo oo. jezuitov.

Ljubljanske novice.

Petdesetletnica trnovske cerkve. Ravnokar so praznovali Trnovčani 50.letnico blagoslovljenja temeljnega kamena svoje župnijske cerkve. Zanimivo je, kaj so pred 50 leti pisale o tej cerkveni slavnosti Bleiweisove »Novice«. Novice so pisale v sredo 28. junija l. 1854: Ker je sto in eno leto stara Trnovska cerkev, ki je bila v letu 1785 v farno cerkev Krakovega in Trnovega posve-

žena, za sedanje število (2160) svojih članov že zdavnaj premajhna bila (k večjemu jih je le 400 do 500 ljudi moglo v njo), so jo, ko je o. k. deželno poglavarstvo zidanje nove cerkve 13. dan prosenca l. l. dovolilo, ravno na dan poroke presvitelega cesarja (24. aprila) podirati začeli, da so tako začetek nove cerkve s spominom na to veličastno prigođbo sklenili. Kakor se ta dva spomina lepo vežeta, ravno tako so si prizadevali gosp. fajmošter Karun in z njimi združena skrbna kjučarja gosp. Jože Debeve in gosp. Anton Podkrajšek s posebno podporo dobrotne gosp. Janeza Baumgartner-ja in še drugih pripomočnikov, namreč gosp. Jožeta in Janeza Debeve, gosp. Jožeta Matetzkeja, gosp. Franc Tertnika, gosp. Antona Podkrajška, ljublj. Križanskega gospoda itd., da se delo, čeravno so se za trdno postavo vogelnih stebrov mogli koli na 4 krajih v modvirne tla zabiti, je tako pospešilo, da je bilo mogoče, na sv. Janeza Kerstnika dan, patrona te cerkve, vogelni kamen hiše božje položiti in blagosloviti, in tako to slovesnost praznovati v spomin njenega patrona. Njih ekselencija milostljivi knezoškof ljubljanski Anton Alojzij so z velikim duhovnim spreminjenostvom in vpricho deželnega gosp. poglavarja grofa Chorisnigkega, tukajšnjega generala barona Handelnke, polkovnika žandarjev žl. gosp. Valentiča, dvornega svetovavca grofa A. Hohenwartha, okrajnega poglavarja g. Glančnika, poglavarstvenega svetovavca in policijskega poglavarja gosp. Strobach a, gosp. mestnega župana dr. Burger-ja in magistratnih svetovavcov gospodov Mih. Ambroža in Franceta Oblaka, in gosp. Antona Podkrajška, magistratnega ekonoma, večine mestnih gosp. odbornikov, mnogih drugih višjih civilnih in vojnih častnikov in veliko ljubljancev vseh stanov, vogelni kamen položili in blagoslovili. Omeniti moramo, da je bil na mestu, kjer bo prihodnja nova cerkev stala, v kaj lepem šotoru oltar za sv. mašo napravljen, okoli katerega so ravno v tisti podobi, ki jo bo nova cerkev imela, okinčani leseni stebri postavljeni bili, ktere je obdajal krasen venec krog in krog, spleten iz prepleh cvetlic, katerega so darovali pobožne dekleta iz te fare. Na desnem in levem voglu predlicja cerkve sta stala dva okinčana visoka stebra, ki sta naznanovala, da tu na desni in na levi bota stala stolpa (turna) nove cerkve. Slišali smo, da gosp. Goldenstein, dobroznani malar, je osnoval to zares lepo vredbo šotoru in stebrov, ki so pred oči stali prihodnjo vnanjo podobo cerkve, in da je tapecir Keliš izpeljal načrt Goldensteinov; zares oba sta v ti lični napravi svojo umetnost prav lepo pokazala. V votlini vogelnega kamna so bile v spomin, dokler bo cerkev stala, sledeče reči položene in zidane: pismo, složeno od gosp. M. Ambroža, in pisano v slovenskem, nemškem in latinskem jeziku, v katerem so važni reči, ki zadevajo novo cerkev, povedane, — 1 cekin, 1 tolar, 1 goldinar, ena dvajsetica letošnjega leta, tri srebrne svetinje v spomin cesarjeve poroke (podarjene od gosp. knezoškofa) en rimski dar s podobo sedanjega sv. očeta papeža (podarjen od gosp. korarja J. Novaka), obris ljubljanskega mesta (podarjen od gosp. Šblnika), obris nove cerkve, izdelan od gosp. Šblnika, šematizem ljublj. škofije, in pa 1 list »Danice« in 1 list »Novice« tega dneva. — Obrisi za novo cerkev, ki se bo štela v versto tako imenovanih »rotund« in bo znatno zlo ljubljanski cerkvi v Križankih, od zunaj pa, kar postavijo stolpov vtiče, nekoliko ljubljanski St. Peterški cerkvi podobna, je napravil gosp. Janez Šbl, c. k. inženirstva pomočnik. Le en glas je, da, kar vnanji obraz te nove cerkve vtiče, bo najlepša vseh ljubljanskih. Zidanje sta prevzela dva Laha iz Furlanije: France Faleschini in Odvardo Franc. O vseh Svetih bo pod streho, tako, da se bo mogla božja služba za silo že v nji opravljati; drugo leto na sv. Janeza Kerstnika dan bi utegnili popolnoma izdelana biti. Razum marljivosti gosp. fajmoštra Karuna, kteremu je zdaj za pripomočnika pridružen prečastiti gosp. Luka Jeran, in gospodov kjučarjev, gosp. Antona Podkrajškega, magistratnega ekonoma, in gosp. Koširja, mestn. tesarskega mojstra, kterim je vodstvo zidanja izročeno, čujejo vsaki dan nad delom tudi pridni farmani: gospodje: Debeve, Mišic, Tertnik, Jože in Vinc. Dolenc, Jože Podkrajšek in Martin Goršič. Stroški samega zidanja bojo morda presegli 30.000 fl. Nabralo se je po milo darih od farmanov in drugih dobrotnikov že dokaj; mestni magistrat, kot patron Ternovske cerkve, je sam podaril za mnogoverstna rokodelstva 8898 fl. 31½ kr., vendar dokaj pri vsem tem še manjka in čaka še dobrotnikov, ki bojo v čast božjo še darovali kak donesek.

Slovesno zadušno sveto mašo po pokojnem cesarju Nj. Veličanstvu Ferdinandu I. je opravil danes ob 10. uri v stolnici mil. gospod proš. dr. Kulavica. Sveto mašo so se udeležili zastopi tukajšnjih c. kr. uradov. Zlasti številno je bilo zastopano vojaštvo.

Veselica »Dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem«, ki bi se imela vršiti prošlo nedeljo na vrtu »na Osojah« na ljubljanskem Gradu, je bila

radi slabega vremena preložena na praznik sv. Petra in Pavla, t. j. jutri. Začetek ob 3. uri popoldne.

V mestnem ljudskem kopališču je bilo od 31. maja do 20. junija oddanih 3845 kopeli.

Tatvina. Ribiču Janezu Černetu iz Sp. Kašlja je bila na kolodvoru ukradena ura z veržico.

G. Val Accetto je toliko okrevljal, da bo danes že lahko zapustil deželno bolnico.

Preložena veselica. Ker ni dne 10. julija na razpolago vojaška godba, prisiljeni sta šentpeterski podružnici Ciril-Metodove družbe prenesti svojo nameravano vrtno veselico na 3. dan julija t. l., na kar se vljudno opozarja p. n. redoljubno občinstvo.

Tatvine po Ljubljani. Kakor že iz dnevnih poročil znano, bilo je zadnji čas v Ljubljani na več krajih vlomljeno, tako pri Kristini Weinert na južnem kolodvoru, kjer je tat iz barake izmaknil gotovine 80 K. Dne 28. maja t. l. vlomljeno je bilo pa tudi pri trgovcu Bahovcu na Starem trgu, kjer si je tat prisvojil gotovine 6 K. Isto noč je nekdo tudi v Blažnikovo trgovino vlomil ter vzel kolekov, ogaret in gotovine, skupaj za 12 K 60 v. Nadstrašniku Slanovcu se je posređilo prijeti tatu v osebi Jožefa Faltina, ključavnikaškega pomočnika iz Kranjskebe na Ogrskem, pri katerem se je našlo tudi orodje, katerega se je posluževal tat pri vlomih. Faltin, kateri svoje kaznjivo dejanje pripoznava, je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe.

Ljubljanska skupina železniških uradnikov priredi 7. avgusta v prid zdravilišču avstr. društva železniških uradnikov velik koncert na Bledu. Odhod iz Ljubljane okrog 1. ure popoldne s posebnim vlakom, odhod iz Bleda še ni določen. Vožnja za neželničarje z vstopnino h koncertu vred tja in nazaj II. razred 3 50 K, III. razred 2 20 K.

Matura na uršulinskem učiteljskišču. Gdđ. Emilija Ohm-Januschowsky p. l. Wisseshrad je naredila 25. t. m. zrelotni izpit za učiteljice s odlično. Druhi kandidatinj ni bilo, ker sta bila četvrtjena letošnje šolske leto le I in III. letnik.

Stavbinske vesti. Po sklepu letošnjega šolskega leta bodo popravljali poslopje tukajšnje realke. Drugo leto bodo pričeli s popravilanjem starega strelišča.

Zadnji nalivi. Vsled zadnjega deževja so vode povsod znatno narasle; Ljubljana je narasla za 0 50 metrov nad normalom. Tudi Gradašica. Mali graben in drugi pritoki pridojo o teh nalihih.

Prostor pred deželnim dvorcem bo kmalu urejen in oplešan. Pred vestibulom postavijo tudi mal vodomet.

Na Studencu so te dni iz preiskovalnega zapora odpeljali davčnega člojca v p. I v. Omana.

Slavosni izpred pri »Sokolski slavnosti« se bo pomikal z zbirališča na dirkališču po Bleiweisovi cesti, Franca Jožefa cesti, Selenburgovih ulicah, Kongresnem trgu (okoli Zvezde), Gosposkih ulicah, Turjaškem trgu, Bregu, Sv. Jakoba mostu, Truberjevih ulicah, Sv. Jakoba trgu, Starem trgu, Mestnem trgu pred mestno hišo, kjer Sokolstvo pozdravi slovensko stolico Ljubljano. Vrne se pa izpred: Pred škofijo, po Vodnikovem trgu, cesarja Jožefa trgu, Kopitarjevih ulicah, ljubilejskem mostu, Sv. Petra cesti, Marijinem trgu, Prešernovih ulicah, Franca Jožefa cesti pred »Narodni dom«.

Musica sacra V stolni cerkvi v sredo, dne 29. junija, pontifikalna maša ob 10 uri: Instrumentalno slavnostno mašo »in laudem sanctissimi Corporis Christi«, zložil Janez Meurer, graduale »Constitutes eos« in k. ceteriorij »Tu es Petrus«, zl. dr. Janez Benz.

Predzdrnost. V Ljubljano došli cirkus bratov Kočka vabi izključno le s slovenskimi lepaki pod naslovom »prvi slovenski cirkus bratov Kočka«. To pa menda je pristni nemški cirkus, kar že označi s a m o n e m š k i n a p i s n a šatoru »Cirkus Gebrüder Kočka«, in tudi gospodar cirkusa ne zna menda besede slovenski.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Zakon je obljuboval natakari Valentin Vičič vdovi Heleni Pristavec, katero je izvalil v Zagreb, kjer ji je ukradel 440 K. Vdova je morala iti peš domov na Kranjsko. Vičič je bil obsojen na 15 mes. težke ječe. — **Strelo m se je ubranil** Anton Zadel, hišnik podjetja na Hrušici napada delavcev Tome in Pavo Boriča, ki sta ga hoteli napasti v njegovi hiši. Grozila sta mu, da ga bosta ubila. Oba Boriča sta bila obsojena vsak na 6 tednov ječe.

Društva.

(Slov. katol. akad. društvo »Zarja« v Gradcu) priredi v petek, dne 1. julija, ob 8. uri zvečer svoj IV. redni občni zbor za letni tečaj 1904. Lokal: »Zur grünen Steiermark«, Radetzkystrasse 17.

(Slovensko akad. društvo »Ilirija« v Pragu) ima svoj II. (redni) občni zbor dne 28. t. m. v restavraciji Karlovo nám. 27, ob 8. uri zvečer.

(Slovensko katol. akademsko društvo »Danica« na Dunaju) priredi v torek dne 28. junija t. l. II. izredni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika III. rednega občnega zbora. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva »Zarja«. 3. Volitev revizorjev. 4. Sužanosti. Lokal: Tröter »Zum Magistrat« I. Lichtenfelgasse 1. Začetek ob pol 8. zvečer.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Za rektorja dunajskega vseučilišča je izvoljen profesor moralne teologije c. in kr. dvorni kaplan dr. Franc pl. Schindler. — **Soprogo** svojega poveljnika je ubil V. Vladikavskij je sluga polkovnika pl. Sklarova ubil s sekuro njegovo soprogo. — **Trgovce z deklicami** so zaprli. Iz Berolina se poroča, da so v Buenos Airesu zaprli pet oseb, katere so trgovale z deklicami. — 1500 tesarjev je na Dunaju sklenilo prideti stavko. — **Svojega prijatelja** ustrelil na lovu. Posestnik Fasching iz Admonta na Štajerskem je po pomoti na lovu ustrelil svojega prijatelja Hana, ki je oče štirih otrok. — **Okradena tobakarna.** V Budimpešti je bila 24. t. m. ponoči okradena neka zelo živahna kraja stoječa tobakarna. Vlomitelji so odnesli pršne znamke in nekaj gotovine, skupno 5000 do 6000 kron. — 1,150.000 kron zapustil usmiljenim bratom. Pred kratkim na Dunaju umrl dr. Edward Pokorny je zapustil svoje 1,150.000 K vredno premoženje usmiljenim bratom. Od tega denarja bo do smrti živela obresti neka njegova sorodnica, s katero se je hotel še pred smrtjo poročiti.

Japonci rasejo. Pred kratkim je neki učenjak trdil, da postajajo Japonci zajedno s socialnim in političnim napredovanjem tudi po postavi vedno večji. Se značilnejše pa je opazovanje, da Japonci na obrazih vedno bolj izgubljajo znake mongolskega plemena ter se polagoma bližajo evropskemu tipu.

Papeževi redovi na Francoskem prepovedani. Kakor zatrjuje »Journal«, ne bo več urad. častne legije priznal papeževih redov. Kot vzrok se navaja, da papež od l. 1870. nadalje ni več svetovni vladar, kateri ima pravico podeljevati redove. Podeljenje plemstva po papežu se že dolgo časa ne prizna na Francoskem kot veljavno. Domače francosko plemstvo odpravi je že prva prekucija, a kljub temu so vse vlade podeljevale plemstvo, ki so seveda veljavna. Pravico, da papež podeljuje redove, priznajo vse države in Francoska je prva, ki ne priznava več veljavnosti papeževih redov. Izvenfrancoske rede upiše na Francoskem pisarna častne legije, ki pobira zato znatno pristojbino. Francoska vlada hoče s to odredbo nagajati papežu, ker je ugovarjal, da predsednik francoske ljudovlade obišče v Rimu italijanskega kralja.

Prvi tiskarski shod na Dunaju. Prvi avstrijski tiskarski shod so otvorili 26. t. m. z letnim shodom državne zveze tiskarjev, na katerega je došlo mnogo gostov iz cele države. Kot zastopnik ministrstva notranjih zadev je došel sekcijski svetnik Fries. Ko so bili računi potrjeni, razpravljali so o ustanovitvi tiskarskih gremijev v kronovinah in drugih stanovskih vprašanjih. Prihodnji shod se bo vršil zopet na Dunaju. Nato so sklenili zborovalci, da vložijo na vlado prošnjo, naj se samostanom ne dovoli ustanavljati tiskarne.

Dva milijona za eno obleko. Mrs. Lars Anderson je dama londonskih krogov. Pred kratkim je vzbudila ta dama občudovanje celo angleške kraljice. Obleka je vsa posejana z biseri in dijamanti. Tudi med posameznimi gubami je vse polno smaragdov in biserov. Na glavi je nosila, ko je bila predstavljena angl. kraljici, tičaro iz smaragdov, ki je bila popolnoma obrobljena z dijamanti. Obleka sama je stala 100.000 K, dijamanti pa 100.000 kron. Smaragdov je na nji za 190.000 K, peresa za lase so stala 2000 K, pahljica 2400 K, čevlji okrašeni z dijamanti 8000 K, druge stvari in tičara pa so stale 1.600.000 K, tako da je stala vsa obleka nad dva milijona kron.

V eni sekundi zraste človeški noht 0 000.000.002 metra, preleže polž 0 0013 m, pade snežinka 0 2 metra, prevozi tovorni voz 0 8 metra, preteče večja reka 1 meter, prekoraka pešec 14 metra, preteče konj 21 metra, pade deževna kaplja 11 metrov, prevozi brzoparnik 11 75 metra, kolesar 12 55 metra, preleti golob 16 7 metra, preteče brzovlak 25 metrov, preleti orkan 40 metrov, prevozi električna železnica 40 metrov, preleti zvok 330 metrov, preleti točka na polutniku okoli csi 330 metrov, preleti naša zemlja okoli solca 30.000 metrov, preleti svetloba v praznem prostoru 300.000.000 metrov.

Zeno s sekuro razsekal.

O strašnem hudodelstvu poročajo iz Litije: Dne 24. t. m. je kolar Janez Jerin z Vrha, ki je praznoval svoj god, pil v svoji hiši s svojim prijateljem delavcem in godcem Simonom Senčarjem iz Poljan pri Česnjici. V njuni družbi je bila žena Janeza Jerina. Okolu 12. ure po noči sta zapustila Jerin in Senčar hišo, da se podasta k sosedu. Ker sta bila pijana, jima sosed ni hotel odpreti. Senčar se je vrnil v Jerinovo hišo in se je vlegel v Jerinovo posteljo. Ko je Jerin prišel domov in videl, da Senčar leži v njegovi postelji, se je silno raztogotil. Letel je v vežo, zgrabil sekuro in hotel Senčarja ubiti, kar je pa žena preprečila. Senčar je zapustil hišo, da se vrne domov. Ko je Jerin zapazil, da Senčarja nikjer več ni, skočil je s sekuro nad svojo ženo ter jo s par udarci pobil na tla. Zgrabil je odejo, položil že nezavestno ženo na odejo in jo toliko časa obdelaval s sekuro, da je bilana obeh straneh popolnoma razmesarjena in razsekana ter da je krvavela iz 70 ran. To strašno dejanje so gledali trije mali Jerinovi otročiči. Sinček je prosil očeta, naj odneha, a oče je zavijtel tudi proti sinu sekuro, da je sinček pobegnil iz hiše. Ko so Jerina orožniki aretirali, je tajil in dejal, da je dejanje izvršil Senčar. Senčar je sedaj tudi aretiran, a gotovo bo dokazal svojo nedolžnost. Danes je Jerina in Senčarja komisija uklenjena pripeljala na lice mesta. Umorjena žena je bila pridna gospodinja, mož se je pa večkrat napil žganja.

Telefonska in brzopljavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Berolin, 28. junija. General Kuropatkin je prišel v soboto v Dašičac, kjer zbira velike množice vojaštva. Zdi se, da bodo Rusi prihodnje dni šli naprej in napadli Japonce, da bi preprečili združitev Kurokiju in Oku. O večji bitki zadnje dni ni znano nič. Kuroki šteti svoje moči in jih hrani za veliki udarec po združenju z Okom. — **Rennenkampfi** je vzel Sajmatsi, Mištenko je pa doslej zadrževal združitev obeh japonskih armad. Japonske čete se še vedno pomnožujejo iz domovine. Manjše praske so vedno, v katerih se odlikujejo kozaki.

London, 26. jun. Nekaj milj pred Port Arturjem imajo Rusi napravljena močna defenzivna stališča, ki so tako dobro utrjena, da bodo morali Japonci, če se jih bodo hoteli polastiti, izgubiti mnogo moštva.

London, 28. junija. Iz Čfu se poroča, da je neki trgovski parnik nedaleč od otokov Miao srečal dve veliki japonski bojni ladji in dve torpedovki, ki so bile težko poškodovane in katere so vlekli naprej ena križarica in dve torpedovki. Ladje so plule v smeri od Port Arturja.

Petrograd, 28. junija. Poveljnik balističnega brodograjskega je neradoma in nujno poklican k carju v avdienco. Odpotoval je v Petrograd s posadnim vlakom.

Petrograd, 28. junija. Vest, da bi bili Japonci ugrabili pri Vsfankovu kak ruski polkovni prapor, ni resnična. Dobili so le neko zastavico za signale.

Berolin, 28. junija. Splošna sodbja je, da japonsko prodiranje zelo ovira nedostajanje živil.

Kruševac, 28. junija. Danes se je tu odkril spomenik padlim v bitki na Kosovem polju. Navzočen je bil tudi kralj Peter z ministri in velikansko množico naroda.

Zagreb, 28. junija. Tu je silno ogorčenje proti Stjepanu Kovačeviću, ki je v ogrskem državnem zboru dejal, naj se mažarski jezik uvede v hrvaške šole.

Rim, 28. jun. Veliko pozornost vzbuja izrek Giolittija, da bo zbornico razpustil, ako pred počitnicami ne reši začasno predlogo o trg. pogodbah.

London, 28. junija. Marokanskemu sultanu v Fezu sta s brzopljav Angleška in severoameriške Zedinjene države naznanile, da zahtevata kaznovanje roparja Raisulija. — Evropejci v Tangerju so mnenja, da bodo morale velevaliti zasesti mesto Tanger.

Budimpešta, 28. junija. V občini Bikkacs so aretirali vse občinske svetovalce, ki so skupno napadli in oropali posestnika Tomaža Boblicsa.

Mejnarodna panorama,
1-1 Ljubljana, Pogačarjev trg. 11/9

Ta teden
zaključek sezone.
Severna Amerika.

Zgaga, napenjanje, pehanje,
glavobol,
hudo srčno utripanje,
pomanjkanje spanja,
začasno bljuvanje

so znamenja želodčnih in črevesnih bolezni, katerih ne gre prezirati. V odstranjenju tega zlega naj se pije rogaški „templjev vrelec“, kar priporočajo tudi zdravniki. Rogaški „Strya vrelec“ je močnejši, a piti se sme le periodično. 971 d 1-1

Meteorološki poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m, srednji dnevni tlak 756,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebe	Padavina
27	9 zveč.	735,7	14,3	sr. svzh.	dež.	
28	7. jut.	737,4	13,3	sl. svzh.	pol. obl.	17,2
	2. popol.	737,2	21,7	sr. jvzh.	sk. jasno.	

Srednja večerajšnja temperatura 15,8° norm. 18,9°

Dunajska borza
dne 27. junija.

Skupni državni dolg v notah	99,80
Skupni državni dolg v srebru	99,80
Avstrijska zlata renta 4%	117,85
Avstrijska krona renta 4%	99,30
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	90,5
Ogrska zlata renta 4%	117,90
Ogrska krona renta 4%	97,15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	84,90
Avstro-ogrske bančne delnice	16,07
Kreditne delnice	641,—
London vista	239,40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117,82 1/2
20 mark	23,43
20 frankov	19,03
Italijanski bankovci	94,95
C. kr. cekini	11,80

Najboljše čistilno sredstvo
je svetovno znani **Globus čistilni izvleček** za vse kovine, kakor zlato, srebro, medenino, baker, kuhinsko opravo itd. — **Vseobčna čistilna pasta** za zrcala in okna. Dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 6 12-7

Poslano.
Blagorodnemu gospodu
Franu Krapešu
ustanovniku in posestniku v prisilni upravi nabavljajoče se „Narodno kavarne“ v Ljubljani.
Na Vaše poslano v štev. 144 v Slovenca z dne 27. t. m. Vam odgovorim kratko samo sledeče:
1. Ni res, da sem jaz v javnost spravil govorico, da sem kupil „Narodno kavarne“.
2. Ako bi h tel prevzeti „Narodno kavarne“, bi se gotovo moral obrniti na pravo addresso, ne pa na Vas.
Z odličnim spoštovanjem
1110 **Rudolf Kuček.**

Mlad mož
24 let star, vojaščine prost, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, želi dobiti službo v pisarni ali kako drugo lahko delo s primerno plačo.
Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 1107 4-1

Vajenca
za sedlarski in tapetniški obrt
sprejme
iz poštene hiše **Franco Didčič**, sedlarski in tapetniški mojster v Idriji 1108 3-1

Posestvo
naprodaj!
Iz proste roke je v Martinji vasi pri Mokronogu naprodaj posestvo, obstoječe iz gospodarskega poslopja, vse v najboljšem stanu, njiv, travnikov, gozdov, vsega skupaj do 40 oralov.
Proda se skupaj ali tudi posamezno. 1106 1-1
Natančnejša pojasnila daje lastnik
Anton Mavsar
Praproče, p. St. Rupert, Dolenjsko.

Paris 1900
Grand Prix'
Najvišje odlikov.

Izvirni Singerjevi šivalni stroji
so vzorni v konstrukciji in izdelavi.
so neobhodno potrebni za domačo in obrtno porabo.
so najbolj razširjeni v tvornških obratih.
so neprekosljivi v delozmožnosti in trpežnosti.
so izborno porabljivi pri modernem umetnem vezenju.
Brezplačni učni tečaji za vsa domača šivalna dela in moderno umetno vezenje. Zaloga svile za vezenje v najrazličnejših barvah. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.
Singer Co. akc. družba za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Dr. Ivan Geršak
c. kr. biležnik v Ormožu
išče
uradnika
spretnega delavca v zemljeknjižnih poslih. Ponudbam naj se pristavi visokost zahtevanega plačila.
1099 3-2

Zahvala.
Pogorela je letos našim 68 šol, sestram vinčarija. Zavarovalno društvo „Riunione Adriatica di Sicurtà“ v Trstu mi je izplačalo po svojem glavnem agentu v Mariboru g. Jožetu Baumeister, točno skoraj popolno zavarovano svoto, akoravno po postavi ni bilo dolžno ničesar plačati. Zato se zahvalujem in priporočam vsakomur, ker sem se že drugokrat prepričal o njegovi zanesljivosti.
Matej Štrakl, župnik
pri sv. Petru niže Maribora.
1104 1-1

Ne prezrefi!
Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano tvrdko
Franč Čuden,
urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dojenjske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji.
Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.
Filijalka: Glavni trg nasproti rotovža.
Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsakovrstne stenske (pendel) ure z donečim bitjem v krasno izrezanih omaricah.
Največja zaloga **briljantov**, na katere slavno občinstvo posebno opozarja gledé izbire, ker so v zalogi od 25 gl. do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.
Ne prefirane cenel
Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali ohina srebru namizno opravo (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah **Jako primerna in porabljiva splošna darila.**
Ceniki zastonj in poštnine prosti. 265 16

Kupi se več sto metrskih stofov
dolгих bukovih drv.
1075 3-3
Josip Turk ml. Radeckega cesta 3.

Nove puške!
Vse svoje častite odjemalce, lovce in lovske prijatelje uljudno vabim, naj si ogledajo novo **avtomatično puško za šibre**, ki se avtomatično nabija (Selbstlader).
Veselošpovanjem
Fran Kaiser, puškar.
1040 3-3

„SLOVENEČ“
se prodaja
odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah ozir. trgovinah:
Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10.
Blaznik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Elšner Marija, Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrlškar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejo Terezija, Karlovska cesta 32.
Pihler Ivana, Kongresni trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Marija, Sv. Jakoba trg.
Veseli Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.
Bohinjska Bistrica:
Mio Grobrotek, trgovec.
Celovec:
Josip Sowa, prodaja časnikov.
Cerknica:
Ivan Lavrič, (konsumno društvo).
Gorica:
Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.
Hrušica pri Jesenicah:
Katarina Krivc.
Idrija:
Valent. Treven, trg, 102.
Javornik:
Stefan Podpac, trgovec.
Jesenice:
Alojzija Ahšin.
Kamnik:
Fran Subelj, trg., 39.
Kranj:
Karol Florian, knjigotrdlec.
Leskovec pri Krškem:
Fran Starec, trgovec.
Logatec:
Maks Japelj, trgovec.
Novomesto:
J. Krajec nasl., knjigotrdnica.
Postojna:
Helena Orešek, trg. 76.
Radovljica:
Oton Homan, trgovec.
Ribnica:
I. J. Vendelin Starec, trgovec.
Spod. Šiška:
Maks Lavrenčič, trgovec 3.
Škofjaloka:
Janez Potočnik.
Št. Peter:
Fran Novak.
Trst:
Antonija vd. Kramar, Rojan št. 8.
Mihail Lavrenčič, Piazza Caserma 1.
Zidan most:
Mary Peterman, kolodvor.
Sprejme se 1094 3-2
dober delavec
srednje starosti, ki bi bil poraben za vsako delo. — Več pove upravništvo „Slovenca“.

Fran Stupica,
Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.
Priporoča slamoreznilce, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane in svinčene ovi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.
Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo.
Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.
Velika zaloga vedno svežega špe-
876 52-10 cerijskega blaga.

Prodajalka začetnica,
zmožna slovenskega in nemškega jezika,
1889 4-4 išče službe

na deželi ali v mestu.

Naslov: A. P. Poste rest., Kranj.

Poštno
odpraviteljico

išče poštni urad Podbrdo ob
Bači. 1103 3-2

Hrana in stanovanje, dobra plača. Nastop
takoj.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prena-
šajo bolezen od bolnikov in mrlčev, od iz-
metkov in mrhovine, trpinčijo človeka in
živino. 949 24

Nastavite povsod ameriško nastavo
za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:

EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela
ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka. 884 7

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

BR. NOVAKOVIČ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče *dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja* na drobno in na debelo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-52

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša **K 5,245.845'40.**

Stanje hran. **K 5,089.883'14.** Denarni **K 23,806'306'40.** Stanje rez. **K 98.238'41.**
vlog promet zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadrugnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko
spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših
konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne
križe, košle, peči, vrtno klopč, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mo-
stove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih
in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike
raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-28

Pijte
Klauerjev
„Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

544 150-38

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in
navadna 642 24-22

strešna opeka,
opeka za zidovje itd.

rečne in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Angelo Aita, Ig - Draga.

Stanovanje

z dvema sobama, predsobo, kuhinjo,
jedilno shrambo, drvarnico v l. nad-
stropju se odda takoj ali za 1. avgust v
Hradeckega vasi št. 1 pri Dolenjski mitnici.
1095 3-2

**Gospodarsko in kon-
sumno društvo**

v Cresu
(Kvarnerski otok)

prodaja
po 100 K hektoliter svoje
izborna naravno olivno

olje 1037 8-3

lastnega pridelka.

Prevoznina in posoda na stroške
kupca.

Na zahtevo pošilja vzorce.

Firma
J. S. BENEDIKT

Ljubljana

na Starem trgu šte. 6.

prodaja zaradi opustitve trgovine na Starem trgu vso zalogo
belega, modnega, modistovskega
blaga in krojaških potrebnosti

po izjemoma silno znižanih cenah.

Kdor bi rad kupil ceno in dobro, naj porabi redko priložnost!

Nikogar se ne sili, da kaj kupi!

1073 3-3

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri krehanjih, pri izkrehanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako krehanje.
Kulturna izvršila naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I, Wellzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 346